

**Національний університет «Острозька академія»
Економічний факультет
Кафедра фінансів, обліку і аудиту**

Кваліфікаційна робота

на здобуття освітнього ступеня магістра

на тему: **«ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: ОЦІНКА ТА
УПРАВЛІННЯ»**

Виконала: студентка 2 курсу, групи МФК-61
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»
освітньо-професійної програми
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА
СТРАХУВАННЯ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Кухновець Ольга Сергіївна

Керівник – кандидат економічних наук, доцент
Харчук Юлія Юріївна
Рецензент – доктор економічних наук, доцент
Антонюк Олена Ростиславівна

"РОБОТА ДОПУЩЕНА ДО ЗАХИСТУ"

**Завідувач кафедри фінансів,
обліку і аудиту**

_____ (проф., д.е.н. Мамонтова Н.А.)
(підпис)

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2021 р.
Острог – 2021

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»

Факультет економічний

кафедра фінансів, обліку і аудиту

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів, обліку і аудиту

проф., д.е.н. Мамонтова Н.А.

“ _____ ”

2021 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу студента

Кухновець Ольги Сергіївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: «Фінансова стійкість підприємства: оцінка та управління»

Керівник роботи: кандидат економічних наук, доцент Харчук Юлія Юріївна
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджено наказом по Академії від “.....”.....202.....р. №.....

2. Термін здачі студентом закінченої роботи:.....

3. Вихідні дані до роботи:

При написанні роботи, як інформаційна база, використовувалися навчальні матеріали з фінансового аналізу, наукові публікації та монографічні видання, присвячені проблемам фінансової стійкості підприємства та управління нею, законодавча база України, матеріали лекцій та презентацій, внутрішні документи та фінансова звітність.

4. Перелік завдань, які належить виконати: дослідити сутність фінансової стійкості підприємств та визначальних її факторів; розглянути політику управління фінансовою стійкістю підприємств; розглянути методи аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємств; проаналізувати абсолютні та відносні показники та типи фінансової стійкості ПрАТ «Луцьк Фузд», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК); розробити економіко-математичну модель прогнозування фінансової стійкості підприємств; визначити основні напрями поліпшення системи управління фінансовою стійкістю підприємств.

5. Перелік статистичного, графічного матеріалу

У процесі дослідження використовувалися прийоми аналізу та синтезу, порівняльний та економічний аналіз, графічний метод, нормативний, табличний, статистичний, порівняльний, абстрактно-логічний, методи економіко-математичного моделювання.

При написання роботи, нами було розроблено таблиці та рисунки аналізу та оцінки фінансової стійкості досліджуваних підприємств.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1	<i>Харчук Ю.Ю., кандидат економічних наук, доцент</i>	02.03.2021	02.03.2021
Розділ 2	<i>Харчук Ю.Ю., кандидат економічних наук, доцент</i>	04.05.2021	04.05.2021
Розділ 3	<i>Харчук Ю.Ю., кандидат економічних наук, доцент</i>	29.05.2021	29.05.2021

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вивчення літератури	до 03.02.2021	
2.	Розробка змісту (плану)	до 02.03.2021	
3.	Ознайомлення керівника із текстом кваліфікаційної роботи (чорновий варіант):		
3.1	Розділ 1	до 04.05.2021	
3.2	Розділ 2	до 29.05.2021	
3.3	Розділ 3	до 30.09.2021	
4.	Ознайомлення керівника із текстом кваліфікаційної роботи із врахуванням зауважень	до 16.11.2021	
5.	Попередній захист кваліфікаційної роботи	до 23.11.2021	
6.	Рецензування кваліфікаційної роботи	до 07.12.2021	
7.	Здача кваліфікаційної роботи на кафедрі Реєстрація на Moodle	до 07.12.2021	

Студент _____ Кухновець О.С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Харчук Ю.Ю.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

Тема: *Фінансова стійкість підприємства: оцінка та управління*

Автор: *Кухновець Ольга Сергіївна*

Науковий керівник: *доц., кан. е. н. Харчук Юлія Юріївна*

Захищена “.....” 2021 року.

Короткий зміст праці:

У кваліфікаційній роботі досліджено основні підходи до трактування сутності фінансової стійкості підприємства. Визначено важливість проведення аналізу фінансової стійкості підприємства, зокрема його головну мету. Розглянуто питання інформаційного та нормативно-правового забезпечення аналізу показників фінансової стійкості підприємства. Охарактеризовано найважливіші аспекти методик аналізу фінансової стійкості суб'єкта господарювання. Встановлено ключові групи показників, що використовуються при оцінці фінансової стійкості підприємства. Подано порядок їх розрахунку у відповідності із формами фінансової звітності, окреслено коротку характеристику та нормативні значення показників.

Проведено комплексний аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Луцьк Фузд», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жирковий комбінат» (ЛЖК). Досліджено фінансовий стан підприємств, визначено тип їх фінансової стійкості, розраховано динаміку показників рентабельності та проведено діагностику ймовірності банкрутства підприємств.

Було побудовано економетричну модель залежності фінансової стійкості від зміни власного капіталу на основі коефіцієнта фінансової незалежності для кожного із підприємств. Також було запропоновано напрямки покращення системи управління фінансовою стійкістю підприємств, що полягала в удосконаленні системи управління через фінансове планування та прогнозування. Наостанок, запропоновано низку практичних заходів зі зміцнення фінансового стану підприємств у розрізі цілей управління фінансовою стійкістю та зважаючи на початковий фінансовий стан трьох підприємств.

(підпис автора)

ANNOTATION
of qualification work
for obtaining a master's degree

Topic: *Financial stability of the enterprise: evaluation and management*

Author: *Olha Kukhnovets*

Supervisor: *Docent., Candidate of Economics Julia Kharchuk*

Protected “.....” 2021 року.

Summary of work:

In the qualification work the basic approaches to interpretation of essence of financial stability of the enterprise are investigated. The importance of the analysis of financial stability of the enterprise, in particular its main purpose is defined. The issues of information and normative-legal support of the analysis of indicators of financial stability of the enterprise are considered. The most important aspects of methods of analysis of financial stability of the business entity are described. The key groups of indicators used in assessing the financial stability of the enterprise are identified. The order of their calculation in accordance with the forms of financial reporting is given, a brief description and normative values of indicators are outlined.

A comprehensive analysis of the financial stability of PJSC "Lutsk Fuzd", PJSC "Volynholding" and PJSC "Lviv Fat Factory (LWC)" was conducted. The financial condition of enterprises is investigated, the type of their financial stability is determined, the dynamics of profitability indicators is calculated and the probability of bankruptcy of enterprises is diagnosed.

An econometric model of the dependence of financial stability on changes in equity was built on the basis of the coefficient of financial independence for each of the enterprises. It was also suggested ways to improve the management system of financial stability of enterprises, which was to improve the management system through financial planning and forecasting. Finally, a number of practical measures are proposed to strengthen the financial condition of enterprises in terms of the objectives of financial stability management and taking into account the initial financial condition of the three enterprises.

(author's signature)

Зміст

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1	
ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК ЙОГО ФІНАНСОВОГО СТАНУ	8
1.1. Сутність управління фінансовою стійкістю підприємства та фактори, що її визначають	8
1.2. Політика управління фінансовою стійкістю підприємства	14
1.3. Методи аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства	19
РОЗДІЛ 2	
ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ НЕЮ.....	27
2.1. Організаційно-економічна характеристика фінансово-господарської діяльності підприємств за 2017 - 2020 роки.....	27
2.2. Аналіз абсолютних показників та типу фінансової стійкості ПрАТ «Луцьк Фузд», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК).....	42
2.3. Оцінка фінансової стійкості підприємств за відносними показниками	47
РОЗДІЛ 3	
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ НЕЮ.....	56
3.1. Розробка економіко-математичної моделі прогнозування фінансової стійкості підприємств.....	56
3.2. Основні напрями покращення системи управління фінансовою стійкістю підприємств.....	64
3.3. Удосконалення управління фінансовою стійкістю підприємств за сучасних умов на етапі розвитку економіки України.....	71
ВИСНОВКИ.....	79

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	85
ДОДАТКИ.....	91

ВСТУП

Ринкова система господарювання призводить до зміни форм і методів управління підприємством, вимагає нових підходів до визначення місця і ролі підприємства в розвитку суспільного виробництва. Успіх структурно-організаційних перетворень суб'єктів господарювання значною мірою залежить від удосконалення методів управління їх діяльністю. Це стосується однієї з найскладніших, пріоритетних сфер діяльності – фінансової сфери. Успішна діяльність будь-якого підприємства та його розвиток багато в чому залежить від його стану, а також від вмілого використання фінансових інструментів. Тому за будь-яких обставин управління підприємством має бути ефективним, тобто забезпечувати свою ринкову конкурентоспроможність та інвестиційну привабливість, одним із елементів якої є фінансова стабільність.

У процесі господарської діяльності підприємства формується стабільний фінансовий стан. Визначення його на певну дату допомагає відповісти на питання, наскільки добре підприємство управляло фінансовими ресурсами в період, що передував цій даті, як воно використовувало майно, яка структура майна, наскільки раціонально воно поєднувало власні та позикові джерела фінансування, яка віддача виробництва.

Якщо підприємство фінансово стабільне, воно може «витримати» несподівані зміни ринкової кон'юнктури та закінчення банкрутства. Крім того, чим вища його стабільність, тим більші переваги перед іншими компаніями цієї ж галузі для залучення інвестицій та отримання кредитів. Фінансово стійке підприємство своєчасно сплачує свої зобов'язання перед державою, позабюджетними фондами, персоналом та підрядниками.

Визначаючи межі фінансово-економічної стійкості підприємства, що належить до найважливіших економічних проблем, відсутність фінансової стійкості може призвести до неплатоспроможності та нестачі коштів для розвитку фінансово-господарської діяльності.

Фінансова стійкість підприємства є невід'ємною частиною ринкової економіки. Кожне підприємство прагне підтримувати стабільне фінансове становище, абсолютну ліквідність і платоспроможність. Основною проблемою для ефективного функціонування українських підприємств на сьогодні є відсутність такої комплексної оцінки фінансової стійкості, яка б реально дозволила керівництву підприємства виявити слабкі місця та прийняти правильні управлінські рішення. Тому вивчення даної теми є актуальним і своєчасним етапом дослідження.

В останні роки питання оцінки фінансової стійкості підприємства висвітлювали у своїх роботах багато вітчизняних вчених – М.Д. Білик [8], І.А. Бланк [9], С.М. Гайдар [12], В.М. Кочетков [26], М.Я. Коробов [24], М.Л. Котляр, Л.М. Лахтіонова, Н.А. Мамонтова [29], І.М. Муза [31], Н.Ю. Невмержицька, О.В. Панасюк [35], Н.М. Пастухова [36], Н.В. Ткаченка, Г.В. Савицька [45], А.С. Філонич [51], Ю.С. Цал-Цалко [53], Л.М. Шандова [56] та інші [6; 19; 20; 21; 37]. Значний внесок у розробку методологічних та методичних підходів до оцінки фінансової стійкості підприємства зробили російські вчені: М.С. Абрютіна [1], Л.В. Андрєєва [3], И.А. Бланк [9], В.В. Ковальов, Е.В. Негашев, В.М. Родіонова [42], Р.С. Сейфулін, О.В. Сисоєва, М.А. Федорук [48], А.Д. Шеремет [57] та інші [14; 45; 62].

Останніми роками все більше робіт присвячується аналізу фінансової стійкості, але більшість літератури з цього питання обмежується системою показників і алгоритмів їх розрахунку і невиправдано ігнорує інші важливі аспекти цієї теми. Зв'язок між фінансовою стійкістю та іншими характеристиками фінансового стану ще до кінця не вивчена.

Управління фінансовою стійкістю підприємства є однією з найважливіших функціональних сфер системи фінансового менеджменту, досить тісно пов'язаною з іншими системами управління. Управління фінансовою стійкістю підприємств – це система принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням стану фінансових ресурсів, їх формуванням і розподілом, що дозволило б підприємству розвиватися на основі прибутку і приросту капіталу, при збереженні платоспроможності, кредитоспроможності та підтримання фінансового балансу підприємства.

Проблеми, з якими стикається підприємство у процесі управління фінансовою стійкістю, виникають в основному внаслідок впливу факторів внутрішнього та зовнішнього підприємницького середовища. У зв'язку з цим існує потреба у пошуку оптимальних шляхів захисту підприємства від їх негативного впливу, а також визначенні способів швидкого усунення можливих загроз та пристосування до заданих умов діяльності.

Мета дослідження полягає у визначенні шляхів підвищення рівня фінансової стійкості підприємств та удосконалення методів управління нею на основі вивчення теоретичних та оцінки практичних аспектів обраної проблематики.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

- дослідити сутність фінансової стійкості підприємств та визначальних її факторів;
- розглянути політику управління фінансовою стійкістю підприємств;
- розглянути методи аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємств;
- дослідити організаційно-економічну характеристику фінансово-господарської діяльності підприємств;
- проаналізувати абсолютні показники та типи фінансової стійкості ПрАТ «Луцьк Фузд», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК);
- провести оцінку фінансової стійкості підприємств за відносними показниками;
- розробити економіко-математичну модель прогнозування фінансової стійкості підприємств;
- визначити основні напрями поліпшення системи управління фінансовою стійкістю підприємств;
- удосконалити управління фінансовою стійкістю підприємств у сучасних умовах на етапі розвитку економіки України.

Об'єктом є процес управління фінансовою стійкістю підприємства як основа його ефективного функціонування. Предметом дослідження є три підприємства

харчової промисловості – ПрАТ «Луцьк Фузд», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК).

Теоретичну основу роботи складає діалектичний метод пізнання, який забезпечив вивчення фінансових відносин підприємств у їх розвитку, взаємозв'язку та взаємозалежності. У процесі дослідження використовувалися прийоми аналізу та синтезу, порівняльний та економічний аналіз, графічний метод, нормативний, табличний, статистичний, порівняльний, абстрактно-логічний, методи економіко-математичного моделювання.

При написанні роботи, як інформаційна база, використовувалися навчальні матеріали з фінансового аналізу, наукові публікації та монографічні видання, присвячені проблемам фінансової стійкості підприємства та управління нею, законодавча база України, матеріали лекцій та презентацій, внутрішні документи та фінансова звітність.

РОЗДІЛ 1

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК ФІНАНСОВОГО СТАНУ

1.1. Сутність управління фінансовою стійкістю підприємства та фактори, що її визначають

Фінансова стійкість підприємства виступає однією з головних умов життя, розвитку та забезпечення високого рівня конкурентоспроможності підприємства. Саме фінансова стійкість підприємства характеризує ефективність операційного, інвестиційного та фінансового розвитку, містить необхідну інформацію для інвесторів, відображає здатність підприємства виконувати свої зобов'язання. Як показує практика, фінансово стабільні підприємства мають переваги перед іншими компаніями цієї галузі в залученні інвестицій, у виборі постачальників, у підборі кваліфікованого персоналу. Крім того, вони не конфліктують з державою щодо перерахування податків і неподаткових платежів, а також із суспільством, щодо виплати заробітної плати та дивідендів [4].

Суть поняття «стійкість» полягає у здатності протистояти та пристосовуватися до дії екзогенних та ендогенних факторів. Оскільки процес стійкості є наслідком зв'язку взаємодіючих операцій системи, то його метою є створення рівноважних факторів і створення основи для подальшого розвитку [2, с. 407]. Щодо поняття «фінансова стійкість підприємства», то щодо нього існують різні думки. Наприклад, А. Д. Шеремет і Р. С. Сафулін вважають, що «фінансова стійкість – це результат, який показує забезпеченість підприємства власними фінансовими ресурсами, рівень їх використання та орієнтири розміщення» [57].

Щодо визначення економічної природи такого поняття, як фінансова стійкість, існує багато точок зору, які мають або спільні риси, або істотні відмінності. Тому існуючі трактування цього поняття потребують систематизації та уточнення. Дослідження характеристик та визначень фінансової стійкості, наявних в економічній літературі, представлено нами в таблиці 1.1, де робиться висновок про

наявність суттєвих відмінностей у відтворенні сутності фінансової стійкості підприємства.

Таблиця 1.1

Визначення поняття «фінансової стійкості підприємства» в економічних літературних джерелах

Автор	Визначення поняття «фінансова стійкість»
М.Я. Коробов [24, с.354]	«...якщо параметри діяльності підприємства відповідають критеріям позитивної характеристики фінансового стану, говорять про фінансову стійкість підприємства. Фінансова стійкість формується під впливом рентабельності діяльності. Якщо підприємство збиткове, малорентабельне, якщо величина прибутку падає, говорити про задовільний фінансовий стан, фінансову стійкість не доводиться.»
Великий економічний словник	«Стійкість фінансова – стабільність фінансового положення, що виражається у збалансованості фінансів, достатній ліквідності активів, наявності необхідних резервів»
Г.Б. Поляк [42]	«...економічною сутністю фінансової стійкості є забезпеченість запасів і витрат підприємства джерелами формування»
Є.А. Уткін	«...як відповідність параметрів діяльності підприємства і розміщення його фінансових ресурсів критеріям позитивної характеристики фінансового стану, яка формується під впливом рентабельності»
Ю.Ю. Бенедик [52]	«...такий стан фінансових ресурсів суб'єкта господарювання, результативності їхнього формування, розміщення й використання, при якому забезпечується розвиток виробництва чи інших сфер діяльності - на основі зростання прибутку й активів при збереженні платоспроможності й кредитоспроможності та мінімізації рівня фінансового ризику, пов'язаного із структурою джерел формування капіталу.»
Н.А. Мамонтова [29]	« ...це такий стан підприємства, за якого забезпечується стабільна фінансова діяльність, постійне перевищення доходів над витратами, вільний обіг грошових коштів, ефективне управління фінансовими ресурсами, безперервний процес виробництва і реалізації продукції, розширення й оновлення виробництва»
Г.В. Савицька [46, с.619]	«...здатність суб'єкта господарювання функціонувати та розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів та пасивів в мінливому внутрішньому та зовнішньому середовищі, яка гарантує його постійну платоспроможність та інвестиційну привабливість в межах допустимого рівня ризику»

Джерело: побудовано автором на основі джерел [24;29;42;46;52]

На нашу думку, найбільш точним і повним визначенням фінансової стійкості підприємства відповідь дає Н.А. Мамонтова, яка стверджує, що «фінансова стійкість – це такий стан підприємства, за якого забезпечується стабільна фінансова діяльність, постійне перевищення доходів над витратами, вільний обіг грошових коштів, ефективне управління фінансовими ресурсами, безперервний процес виробництва і реалізації продукції, розширення й оновлення виробництва» [29].

Розглянемо сутність чинників, які так чи інакше можуть вплинути на фінансову стійкість підприємства. Немає однозначної думки вчених і дослідників щодо існування тих чи інших факторів, що впливають на фінансову стабільність. Деякі вважають, що такими факторами є міцні позиції компанії на ринку, налагодження економічних відносин з партнерами, високий рівень виробничої логістики та впровадження сучасних технологій. Інші вважають такими факторами є стан майна, рівень гнучкості системи управління тощо.

Важливо, що діяльність підприємства можна розглядати як зовні, так і всередині. Зовнішній аспект фінансової стійкості підприємства пов'язаний зі стабільністю економічного середовища, в якому воно діє, що забезпечується відповідним державним макроекономічним регулюванням ринкової економіки.

Внутрішній аспект фінансової стійкості відображає стан його ресурсного потенціалу та його динаміку, що забезпечує стабільно високі фінансово-економічні результати підприємства. Ця специфікація має на меті обґрунтувати доцільність поділу факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємства, на 2 групи: внутрішні та зовнішні.

До внутрішніх необхідно віднести інноваційні, виробничі, фінансові, виконавчі, а до зовнішніх – законодавчо-розпорядчі, політичні, соціально-демографічні фактори впливу. Якщо конкретизувати, то внутрішніми факторами є обсяг підприємства, рівень гнучкості системи управління; рівень відповідності продукції вимогам споживачів до якості та ціни, стан матеріально-технологічної бази підприємства, новизна технологій, стан майна та фінансових ресурсів, ступінь залежності від зовнішні кредитори та інвестори, ефективність господарсько-

фінансових операцій, рівень управління та забезпечення висококваліфікованої репутації підприємства; баланс внутрішніх можливостей з впливом зовнішніх загроз.

Зовнішні фактори – соціально-економічна та політична стабільність в країні; рівень платоспроможного попиту; рівень конкуренції; податкова, кредитно-фінансова, бухгалтерська, інвестиційна політика; зовнішньоекономічна політика держави, ефективність економічних відносин, зміна умов експорту та імпорту, антимонопольна політика, ситуація на ринку постачальників; інвестиційний клімат, галузеві характеристики, тип ринку, кредитна політика, валютна політика, рівень страхових ставок, науково-технічний прогрес.

На сьогоднішній день найбільш впливають на фінансову стійкість підприємства – економічні та фінансові фактори. Вони можуть викликати кризи, банкрутство та ліквідацію підприємства. Слід зазначити, що на етапі розвитку української економіки фінансова стійкість багатьох підприємств значно погіршилася. Основними факторами є світова фінансово-економічна криза, зростання інфляції, нестабільна податкова та кредитна політика уряду. Нестабільність економічної ситуації в Україні призведе до погіршення інвестиційного клімату в країні. Значний вплив на фінансову стійкість підприємств має також зовнішньоекономічна політика країни, яка включає експортну та імпорتنу політику. Така політика має бути спрямована на створення сприятливих умов для українських виробників на світовому ринку. Особливо актуальною є проблема підвищення ефективності цієї політики зі вступом України до СОТ. Його правильне впровадження може сприяти покращенню економічної ситуації в країні і, як наслідок, підвищенню фінансової стійкості підприємств [60].

На фінансову стійкість підприємств суттєво впливає фаза економічного циклу, в якій перебуває економіка країни. Під час кризи спостерігалось відставання темпів продажу від темпів його виробництва, яке спостерігається сьогодні в Україні. Зменшуються інвестиції і запаси, що ще більше знижує продажі. Знижуються також доходи суб'єктів господарювання, зменшуються обсяги прибутку. Все це призводить до зниження ліквідності підприємств, їх платоспроможності та створює передумови для масових банкрутств [6, с. 278].

Фінансова стійкість багатьох українських підприємств також знижується через низьку конкурентоспроможність вітчизняних товарів і послуг на світовому ринку. Так, у 2009 році лише 1% українських товарів та послуг було визнано конкурентоспроможними на міжнародному рівні [7, с. 278]. Це пов'язано із застарілою виробничою базою більшості українських підприємств та значною енергоємністю виробництва, що не дозволяє випускати продукцію, яка відповідає міжнародним стандартам якості та ціни. Щоб покращити ситуацію, місцевому бізнесу необхідно активізувати інновації, впроваджувати нові види технологій та організовувати виробництво.

Природно, що підприємство може керувати лише внутрішніми факторами для фінансової стабільності. Тому найбільшу увагу слід приділяти цій групі факторів, таким як забезпечення оптимального співвідношення між постійними і змінними витратами, вибір виду діяльності та структури продукції, ефективне управління необоротними активами, забезпечення раціональної структури капіталу, вибір правильної стратегії і тактика управління фінансовими ресурсами. Технологічні моделі та забезпечення виробництва конкурентоспроможної продукції, дослідження та розробка можливих шляхів розвитку фінансів підприємства в майбутньому – фактори, які повністю або частково залежать від підприємств.

Фінансова стійкість залежить від фінансового потенціалу підприємства. Фінансовий потенціал визначається обсягом власних, позикових і залучених фінансових ресурсів підприємства, якими воно може мати поточні та майбутні витрати. З огляду на це ефективність управління фінансовою стійкістю підприємства залежить від раціональності управління його фінансовим потенціалом.

Однією з важливих складових фінансової стійкості є наявність необхідного обсягу фінансових ресурсів, які можуть бути сформовані лише при ефективній діяльності підприємства та отриманні прибутку. Підприємство використовує прибуток компанії для погашення своїх зобов'язань перед банками та іншими фінансовими установами, а також зобов'язань перед акціонерами та інвесторами. Крім того, прибуток є одним з основних джерел фінансування для розширення підприємства, реконструкції та модернізації обладнання або його заміни. У свою

чергу, для досягнення та підтримки фінансової стійкості важливий не тільки розмір прибутку, а й рівень його інвестованого капіталу або витрат, тобто, рентабельність підприємства [61].

Слід зазначити, що величина чистого прибутку підприємства (як важливого показника фінансової стійкості) залежить від багатьох факторів. Одним з найважливіших є структура їх фінансових ресурсів. Позиковий капітал часто використовується для залучення коштів у підприємства, оскільки в сучасних умовах він дозволяє акумулювати значні обсяги фінансових ресурсів для інвестиційних проектів. Однак у разі залучення таких ресурсів у великих кількостях підприємство несе фінансові витрати, пов'язані зі сплатою відсотків за кредитом, що призводить до зменшення чистого прибутку, а отже, до зниження рентабельності капіталу. Це в свою чергу призводить до зниження фінансової стійкості підприємства. Тому для зміцнення своєї стабільності підприємство повинно сформувати оптимальне співвідношення між обсягом залучених і власних коштів.

Зростання фінансової стійкості підприємств залежить від багатьох факторів. Темпи зростання показників фінансової стійкості залежать від рентабельності продажів, оборотності капіталу, фінансової активності щодо залучення коштів, швидкості розподілу доходів на інвестиційні потреби. В умовах формування ринкових відносин кожне підприємство повинно мати достовірну інформацію про фінансову стійкість як власного підприємства, так і партнерів. Оцінка фінансової стійкості дозволяє зовнішнім суб'єктам аналізу (банкам, договірним партнерам, контролюючим органам) визначити фінансові можливості компанії в майбутньому, оцінити фінансову незалежність від зовнішніх джерел, зробити загальний прогноз майбутнього фінансового стану. У процесі управління підприємством місце відводиться стратегічному аналізу фінансової стійкості, який має базуватися на сучасному методологічному забезпеченні економічного аналізу, завданням якого є виявлення причинно-наслідкових зв'язків між рівнем фінансової стійкості підприємства та факторами, що визначають його [8, с. 386]. Аналіз фінансової стійкості дає змогу визначити фінансові можливості підприємства на майбутнє.

Таким чином, фінансова стійкість підприємств – це властивість підприємства, яка відображається у процесі взаємодії зовнішніх і внутрішніх факторів, що впливають на досягнення фінансової рівноваги та здатність не лише підтримувати на належному рівні основні характеристики підприємства, але і розвивається. На фінансову стійкість впливають різні фактори, як внутрішні, так і зовнішні: структура та динаміка витрат, галузева приналежність, структура обслуговування, розмір статутного капіталу, стан активів і фінансових ресурсів, рівень платоспроможного попиту, конкуренція, економічні умови, зовнішньої податкової, кредитно-фінансової, бухгалтерської, інвестиційної політики тощо.

Важливими факторами, від яких залежить фінансова стійкість підприємства, є такі внутрішні фактори, як якість управління прибутком міського підприємства та структура його залучених та власних коштів. Підприємство має сформувати ефективну систему управління фінансовою стабільністю, засновану на використанні методів прогнозування, планування, регулювання, контролю та аналізу фінансової стабільності. Для підвищення ефективності діяльності підприємства необхідно ретельно проаналізувати вплив тих чи інших факторів на фінансову стійкість за певний період часу з метою обґрунтування тих чи інших стратегій управління, прогнозування, виконання планів.

На нашу думку, такий підхід дозволить запобігти банкрутству, кризовим ситуаціям та мінімізувати вплив цих факторів у майбутньому.

1.2. Політика управління фінансовою стійкістю підприємства

Важливою передумовою забезпечення фінансової стійкості підприємства є якісний фінансовий менеджмент, який являє собою систему, що складається із сукупності дій, принципів, методів розроблення та реалізації управлінських рішень. Ефективний фінансовий менеджмент дозволяє сформувати ресурсний, виробничий, фінансовий, кадровий, технологічний, інноваційний потенціал та забезпечити необхідний рівень кредитоспроможності підприємства та стійкий економічний розвиток у стратегічній перспективі.

На сьогоднішній день, особливе значення має надаватися забезпеченню фінансової стабільності, що можливо при застосуванні стратегічних підходів до управління підприємством.

Таким чином, фінансова стійкість підприємства є якісною характеристикою його фінансового стану і характеризується як здатність підприємства ефективно функціонувати та розвиватися, мати достатній рівень фінансових ресурсів та ефективності управління, що гарантує його платоспроможність, прибутковість та ефективність.

Умовою життєдіяльності і основою стабільності підприємства в умовах ринкової економіки є його стабільність. Ефективне управління фінансовою стабільністю дозволяє підприємству адаптуватися до умов навколишнього середовища та контролювати ступінь своєї незалежності від зовнішніх джерел фінансування. Для цього необхідно побудувати механізм забезпечення фінансової стійкості підприємства з метою організації ефективної системи взаємодії всіх елементів, які беруть участь у процесі управління фінансовою стійкістю підприємства [48].

Механізм фінансової стійкості слід визначити як систему форм, методів, прийомів, важелів, норм і стандартів, а також нормативного, інформаційного, програмно-технічного та кадрового забезпечення, за допомогою яких підприємство досягає цього стану фінансових ресурсів, їх формування, розподіл і використання, що дозволяє підприємству розвиватися на основі збільшення прибутку та капіталу при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності в умовах прийнятного рівня ризику [9].

Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства є частиною загальної системи управління підприємством, що забезпечується впливом факторів, від яких залежить загальний результат діяльності підприємства.

Загальним для кожного етапу розвитку механізму управління фінансовою стійкістю є використання інструментів управління фінансовою стійкістю підприємства, тому при розробці схеми механізму управління доцільно було б

вказати кожен етап управління певною сукупністю інструментів, які можна використовувати.

Процес формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства необхідно починати з характеристики його складових, а також із визначення послідовності певних етапів. Оскільки механізм базується на системному підході, правомірним буде ідентифікувати його компоненти, такі як об'єкти та суб'єкти [11]. Тому перший етап процесу формування повинен включати визначення об'єктів управління; суб'єкти, які б виконували конкретні дії; а також цілі, які переслідують ці суб'єкти. У нашому випадку об'єктами можуть бути діяльність підприємства чи його відокремленого підрозділу, конкретний виробничий процес, фінансова діяльність, прибуток, фінансові ресурси тощо. Суб'єкти можуть включати керівників вищої ланки, фінансових менеджерів, фінансових служб і відділів, аналітиків фінансової безпеки та інших. Метою є збереження, забезпечення або досягнення певного рівня фінансової стійкості підприємства, при якому підприємство отримуватиме прибуток, бути платоспроможним і прибутковим.

На другому етапі необхідно оцінити поточний стан і рівень фінансової стійкості, а також виявити та проаналізувати фактори, що впливають на виконання поставлених завдань і завдань. Оцінка поточного стану та фінансової стійкості підприємства проводиться на основі різних методів фінансового аналізу (наприклад, розрахунок показників і коефіцієнтів фінансової стійкості та їх порівняння з базовими або нормативними значеннями тощо). Отримані результати визначають обсяг, глибину та спрямованість впливу суб'єктів управління на діяльність або прогрес підприємства. При визначенні факторів, що впливають на цілі, необхідно оцінити глибину їх впливу на величину досліджуваних показників. Найчастіше ці фактори поділяють на внутрішні та зовнішні. Оцінка впливу певних факторів дозволить виявити слабкі та сильні сторони, виявити застереження, розробити ефективні управлінські рішення та можливі напрямки розвитку [10].

Наступним кроком у формуванні механізму управління є визначення шляхів впливу на зазначені вище фактори. Характерним для цього етапу є використання інструментів управління фінансовою стабільністю, вибір яких залежить від

можливостей підприємства, виду його діяльності, фінансового стану, рівня організації контролю та управління на підприємстві. Інструменти управління фінансовою стійкістю підприємства – це сукупність засобів, методів, важелів, способів здійснення управлінського впливу [12]. Залежно від того, чи є чинники внутрішніми чи зовнішніми, розробляється комплекс заходів для нейтралізації загроз та обираються методи реалізації цих заходів.

Наступний етап передбачає розробку стратегії управління фінансовою стійкістю підприємства, тобто. визначення цілей, стратегічних орієнтирів та перспектив розвитку підприємства. На цьому етапі необхідно привести цілі розробленої стратегії у відповідність із загальною стратегією підприємства.

Передостанній етап розробки – реалізація стратегії. Для його реалізації керівники повинні мати набір методів і моделей, на основі яких можна приймати найбільш прийнятні рішення.

Успіх реалізації розробленої стратегії підприємства певною мірою залежить від існуючої системи контролю. Як частина управлінського контролю, стратегічний контроль – це процес вимірювання та оцінки ступеня наближення підприємства до стратегічної мети. У системі стратегічного управління, контроль здійснюється протягом періоду реалізації стратегії, а зміст передбачає аналіз та оцінку виконання стратегічних заходів з точки зору відповідності стратегічному плану та ступеня досягнення стратегічних цілей. Тому на останньому етапі необхідно провести моніторинг, який включає аналіз та оцінку рівня фінансової стійкості підприємства; визначення досягнутих результатів від реалізації стратегії та порівняння їх із встановленими стандартами; коригування стратегії та формування коригувальних заходів. Визначення допустимих меж відхилень від нормативів контролю за реалізацією стратегії, тобто, оптимальний рівень фінансової стабільності знаходиться в компетенції вищого рівня влади. У результаті порівняння контрольних нормативів з фактичними результатами формується висновок про успішність стратегії, яка може бути як позитивною, так і негативною. Результати аналізу дають комплексну оцінку поточної стратегії підприємства та визначають стратегічні проблеми підприємства, ключові фактори успіху, потенціал

підприємства. Якщо фактичні результати відхиляються від нормативів, управлінські дії спрямовані на коригування процесу досягнення цілей. За відсутності відхилень або їх наявності у встановлених межах коригувати процес реалізації стратегії не потрібно [8, с.241].

Процес формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства можемо представити у вигляді послідовності пов'язаних між собою етапів (рис. 1).

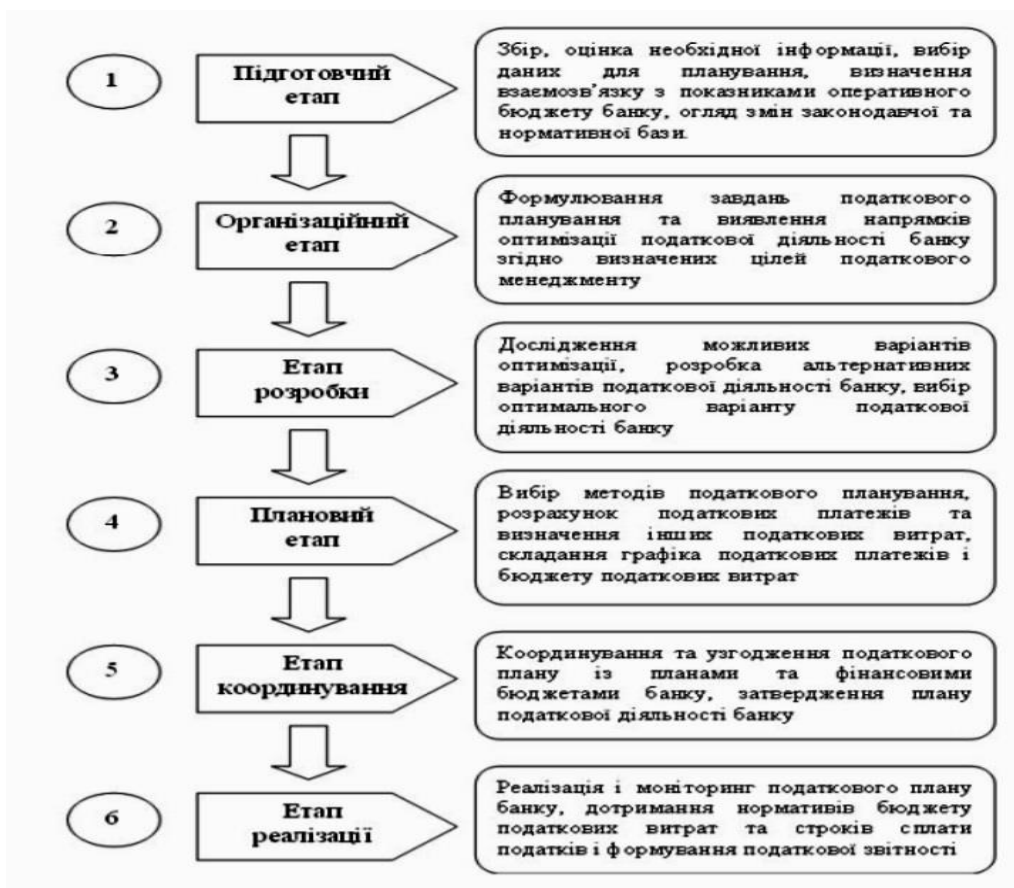

Рис. 1.1. Послідовність етапів розробки механізму управління фінансовою стійкістю підприємства

Джерело: побудовано автором на основі джерела [27]

Загальним для кожного етапу розвитку механізму управління фінансовою стійкістю є використання інструментів управління фінансовою стійкістю підприємства, тому при розробці схеми механізму управління доцільно було б вказати для кожного етапу процесу управління – конкретний набір інструментів, які можна використовувати. Таким чином, фінансова стійкість є якісною характеристикою фінансового стану підприємства і, безумовно, є однією з основних

фінансових складових фінансової безпеки, у зв'язку з чим виникає потреба у подальшому розвитку механізму управління фінансовою стабільністю як складової частини загального управління та стратегії.

Фінансова стійкість є однією з найважливіших характеристик фінансово-господарської діяльності підприємства в умовах ринкової економіки. Якщо підприємство фінансово стабільне, воно має перевагу перед іншими компаніями такого ж профілю: у залученні інвестицій, отриманні кредитів, у виборі постачальників та підборі кваліфікованого персоналу. Адже вона не суперечить державі та суспільству, бо вчасно сплачує податки до бюджету, внески до соціальних фондів, заробітну плату та гарантує банкам повернення кредитів та відсотків за ними.

Таким чином, послідовність етапів впровадження механізму управління фінансовою стабільністю є ефективною і може бути застосована в реальних умовах господарювання. Розроблені заходи повинні забезпечити стабільність функціонування та розвитку підприємства, що характеризується постійним зростанням прибутку, збереженням платоспроможності та кредитоспроможності, підтриманням фінансової рівноваги в довгостроковій перспективі.

У процесі впровадження механізму управління фінансовою стабільністю використовуються такі методи, як планування, оцінка та прогнозування. Виходячи з цього, напрямом подальших досліджень є детальне вивчення цих методів та встановлення особливостей їх використання в процесі управління фінансовою стабільністю.

1.3. Методи аналізу та оцінки фінансової стійкості підприємства

Систематизація розглянутих підходів дозволила визначити, що фінансова стійкість розглядається «як у вузькому сенсі – як здатність підприємства за власний рахунок забезпечувати діяльність запасів та витрати, так і в широкому – як складова загальної стабільності та фінансового стану» [31].

Однією з проблем оцінки та аналізу фінансової стійкості підприємства є розмежування фінансової стійкості та інших характеристик фінансового стану підприємства. Необхідність такого розмежування зумовлена тим, що при виконанні комплексної оцінки фінансового стану підприємства одні й ті ж показники під різними назвами включають різні вчені як групи коефіцієнтів фінансової стійкості та інші групи. Зв'язок поняття «фінансова стійкість» з іншими характеристиками фінансового стану підприємства показано на рис. 1.2.

Рис.1.2. Забезпечення фінансової стійкості підприємств інструментами фінансового менеджменту

Джерело: побудовано автором на основі джерела [19]

Основним методом, що використовується в процесі оцінки фінансової стійкості, є метод відносних показників. На основі даних фінансової звітності, зокрема форми фінансової звітності № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», розраховуються різні коефіцієнти фінансової стійкості.

Порівняння підходів різних вчених щодо оцінки фінансової стійкості підприємства (табл. 1.2). дозволяє стверджувати, що найбільш поширені коефіцієнт автономії, коефіцієнт співвідношення власних та залучених коштів, коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів, коефіцієнт маневреності оборотних коштів та коефіцієнт реальної ціни.

Таблиця 1.2

Систематизація використання відносних показників для оцінки фінансової стійкості підприємства

Показник	Савицька Г.В.	Балабанов І.Т.	Негашев Є.В.	Шеремет А.Д.	Терехін В.І.	Маркарян Є.А.	Русак Н.А.	Любушкін Н.П.	Ковальов А.І.	Ковальов В.В.	Артеменко В.Г.	Олексюк А.С.
Коефіцієнт автономії	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Коефіцієнт фінансової залежності	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+
Коефіцієнт співвідношення залучених і власних коштів	-	+	+	-	-	-	-	-	-	+	-	-
Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів	-	-	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+
Коефіцієнт автономії джерел запасів і витрат	-	-	+	+	-	+	-	-	-	-	-	-
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	-	-	+	+	-	+	-	-	-	-	-	-
Коефіцієнт кредиторської заборгованості	-	-	+	+	-	+	-	-	-	-	-	+
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	-	-	+	+	-	+	+	+	-	+	+	+
Коефіцієнт маневреності власних оборотних засобів	-	-	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	+	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+

Джерело: побудовано автором на основі джерела [43]

Оцінюючи фінансове становище підприємства, з урахуванням системи показників, важливо порівняння фактичного рівня показників зі своїми нормативними значеннями. Необхідність встановлення нормативних значень

показників обумовлена завданнями аналізу фінансового становища підприємства. Як свідчать результати вивчення нами наукових та методичних джерел з оцінки та управління фінансовою стійкістю підприємства, на сьогоднішній день не існує єдиного підходу у цьому питанні (табл. 1.3).

Для оцінки фінансової стійкості підприємства, крім відносних показників, використовується абсолютні показники – це так званий трикомпонентний показник, який дозволяє визначити тип фінансової стійкості підприємства. Така оцінка фінансової стійкості полягає в зіставленні обсягів запасів і витрат із величиною джерел їх фінансування.

Таблиця 1.3

Нормативні значення основних показників фінансової стійкості підприємства

Автор / Методика	Показник		
	Коефіцієнт автономії	Коефіцієнт фінансової залежності	Коефіцієнт маневреності власного капіталу
Брігхем Є.Ф.	-	-	-
Ковальов В.В.	0,05-0,1	-	-
Шеремет А.Д.	>0,2	-	>0,5
Гінзбург А.І.	0,3-1,5	0,4–0,5	-
Савицька Г.В.	-	-	-
Гриньова В.М.	0,2-0,25	<1,5	-
Павловська О.В.	>0,2	<1	>0,3
Ізмайлова К.В.	>0,5	<2	>0,1
Подольська В.О.	>0,5	<2	-
Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій	>0,5	-	-
ДПАУ	>0,5	>0,5	-
Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку	>0,5	-	-
Правління НБУ	-	-	>0,5
Міністерство фінансів та Фонд державного майна	>0,5	-	>0
Аудиторська палата	>0,5	-	>0

Джерело: побудовано автором на основі джерела [47]

Альтернативним підходом до оцінки фінансової стійкості підприємства з урахуванням абсолютних показників є розрахунок показників фінансової стійкості. Основою розробки даного методологічного підходу є методологія М. С. Абрутїна та

порівняння згрупованих пасивів за формою власності підприємства та умовами участі з згрупованими активами за формою дії та ступенем ліквідності. Інформаційною базою угруповання активів і пасивів є форма фінансової звітності №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» [3].

Запропонована методика передбачає поділ активів на такі групи:

- мобільні фінансові активи (МФА);
- немобільні фінансові активи (НМФА);
- мобільні не фінансові активи (МНФА);
- немобільні не фінансові активи (НМНА).

Такий підхід угруповання активів дозволяє визначити загальну суму фінансових активів (ФА) та не фінансових активів підприємства (НА).

У складі пасивів доцільно виділити такі групи:

- власний капітал та прирівняний до нього (ВК);
- позиковий короткостроковий капітал (ПКК);
- позиковий довгостроковий капітал (ПДК).

Сума двох останніх частин капіталу підприємства дозволяє визначити загальну величину позикового капіталу (НК).

Алгоритм проведення угруповання активів та пасивів підприємства з використанням даних форми фінансової звітності підприємства №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» представлений у табл. 1.4.

З метою ідентифікації типу фінансової стійкості підприємства пропонується розраховувати три групи індикаторів фінансової стійкості: зокрема покриття не фінансових активів, покриття позикового короткострокового капіталу та покриття довгострокового позикового капіталу.

У рамках першої групи – покриття не фінансових активів – розраховують індикатори фінансової стійкості першого (1) та другого порядку (2):

$$\text{ПНАІ} = \text{ВК} - \text{НМНА}, \quad (1.1)$$

де ПНАІ - індикатор покриття не фінансових активів першого порядку; ВК – власний капітал та прирівняний до нього; НМНА – немобільні не фінансові активи;

$$\text{ПНАІ} = \text{ВК} - \text{НА} = \text{ФА} - \text{ПК}, \quad (1.2)$$

де ПНАІ - індикатор покриття не фінансових активів другого порядку; НА – не фінансові активи підприємства; ФА – фінансові активи; ПК – позиковий капітал підприємства.

Група індикаторів фінансової стійкості, що відображають покриття позикового короткострокового капіталу, включає індикатори (1.3), (1.4), (1.5) та (1.6), які розраховуються таким чином:

$$\text{ППКК I} = \text{МФА} - \text{ПКК} , \quad (1.3)$$

де ППКК I – індикатор покриття позичкового короткострокового капіталу першого порядку; МФА – мобільні фінансові активи; ПКК – позиковий короткостроковий капітал;

$$\text{ППКК II} = \text{ФА} - \text{ПКК} , \quad (1.4)$$

де ППКК II – індикатор покриття позичкового короткострокового капіталу другого порядку;

$$\text{ППКК III} = (\text{МФА} + \text{МНА}) - \text{ПКК} , \quad (1.5)$$

де ППКК III – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу третього порядку; МНА – мобільні не фінансові активи;

$$\text{ППКК IV} = (\text{ФА} + \text{МНА}) - \text{ПКК} , \quad (1.6)$$

де ППКК IV – індикатор покриття позичкового короткострокового капіталу четвертого порядку.

До індикаторів покриття довгострокового позичкового капіталу, на нашу думку, слід віднести індикатори (1.7), (1.8), (1.9) та (1.10):

$$\text{ППДК I} = \text{НМНА} - \text{ПДВ} , \quad (1.7)$$

де ППДК I – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу першого порядку; НМНА – немобільні не фінансові активи; ПДВ – позиковий довгостроковий капітал;

$$\text{ППДК II} = \text{НА} - \text{ПДВ} , \quad (1.8)$$

де ППДК II – індикатор покриття позичкового довгострокового капіталу другого порядку;

$$\text{ППДК III} = (\text{НМФА} + \text{НМНА}) - \text{ПДВ} , \quad (1.9)$$

де ППДК III – індикатор покриття позичкового довгострокового капіталу третього порядку; НМФА – немобільні фінансові активи;

$$\text{ППДК IV} = (\text{НМФА} + \text{НМНА}) - \text{ПДВ}, \quad (1.10)$$

де ППДК IV – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу четвертого порядку.

Забезпечення фінансової стійкості підприємства передбачає, що значення всіх індикаторів має бути принаймні більше 0. Відповідно до варіантів поєднання значень індикаторів фінансової стійкості нами було розроблено систему ідентифікації стану фінансової стійкості підприємства (табл. 1.4). Так, ми виділяємо стійкість, яка може бути абсолютною, стійкою та нестійкою, і нестійкість, яка, у свою чергу, може виявлятися як стійка, нестійка, передкризова та кризова.

Таблиця 1.4

Ідентифікація стану фінансової стійкості підприємства залежно від значень її індикаторів, авторська розробка

Характеристика стану фінансової стійкості	Умова відповідно до стану фінансових індикаторів
<i>Стійкість</i>	
Абсолютна	ПНА I>0, ППКК I>0, ППДК I>0
Стійка	ПНА I>0, ППКК II>0, ППДК II>0 або ПНА I>0, ППКК IO або ПНА I>0, ППКК I>0, ППДК I
Нестійка	ПНА I>0, ППКК III>0, ППДК III>0 або ПНА I>0, ППКК IO або ПНА I>0, ППКК II>0, ППДК II
<i>Нестійкість</i>	
Стійка	ПНА II>0, ППКК II>0, ППДК II>0
Нестійка	ПНА II>0, ППКК III>0, ППДК III>0 або ПНА II>0, ППКК IO або ПНА I>0, ППКК II>0, ППДК II<0
Передкризова	ПНА II>0, ППКК IV>0, ППДК IV>0 або ПНА II>0, ППКК IO або ПНА II>0, ППКК III>0, ППДК IO або ПНА IO, ППДК III<0
Кризова	ПНА IO, ППДК IV>0 або ПНА IO або ПНА IO, ППДК IV<0

Джерело: побудовано автором на основі джерела [19]

Проаналізувавши вищевикладене, можна зробити такі висновки:

1. Існує відсутність єдиних підходів до тлумачення терміну «фінансова стійкість» та встановлення нормативів коефіцієнтів фінансової стійкості, вибір

методичного підходу для аналізу фінансової стійкості підприємства та встановлення нормативних значень для показників діяльності підприємства та цілі аналізу.

2. Фінансова стійкість підприємства включає здатність підтримувати належне функціонування важливих фінансово-економічних показників і розглядатися як категорія результативності, що характеризує рівень стабільності підприємства, його здатність забезпечувати надійну.

3. Удосконалення методологічних підходів до оцінки фінансової стійкості підприємства є однією з найважливіших проблем фінансового аналізу, оскільки недостатня фінансова стійкість може призвести до неплатоспроможності підприємства та нестачі фінансових ресурсів для забезпечення його розвитку.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ НЕЮ

2.1. Організаційно-економічна характеристика фінансово-господарської діяльності підприємств за 2017 - 2020 роки

Для комплексного аналізу фінансової стійкості було обрано три вітчизняні підприємства – представники харчової галузі економіки України – це ПрАТ «Луцьк Фудз», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК).

Аналіз господарської діяльності цих підприємств, з погляду, необхідно розпочати з короткої якості даних підприємств.

ПрАТ «Луцьк Фудз» – відомий український виробник бакалійної продукції, який успішно розвивається і спеціалізується на виробництві та продажі з високою якістю продуктів харчування: томатні пасти та соуси, гірчиці, кетчупів, аджики, натуральних і столових оцтів. Їхні піврічні досягнення дають право із гордістю заявляти про себе як про успішну соусну компанію – лідера України на ринку [32].

Історія створення ПрАТ «Луцьк Фудз» почалося ще в 1945 рік, коли був заснований Луцький міський харчовий комбінат. Із 1963 року на території заводу почалося консервне виробництво, 1967 року – виготовлення хрону і гірчиці, а 1976 року до підприємства приєдналася макаронна фабрика. Цього ж року Луцький міський харчовий комбінат змінює назву на Луцький завод продтоварів. 1997 року підприємство змінило форму власності – створено ВАТ «Луцький завод продтоварів». 1999 року відзначився реєстрацією ТМ «Руна», представлену широкою гамою бакалійної продукції. Відповідно до рішення зборів акціонерів 2001 року підприємство було перейменовано на ВАТ «Луцьк Фудз». У 2005 році зареєстровано нову торгову марку «Рідний край», під якою виготовлялися томатні соуси та пасти, столовий оцет. Назву підприємства у 2011 році ВАТ «Луцьк Фудз» перейменували у на ПрАТ «Луцьк Фудз» [32].

Гарантом якості продукції підприємства є дотримання високої культури та гігієни виробництва, використання якісної сировини. На підприємстві впроваджено систему менеджменту якості згідно з міжнародними стандартами ISO 9001:2008.

Історія підприємства налічує понад 70 років, протягом яких завжди відстежувалися останні тенденції та впроваджувалися нові технології. Так, за 2008-2010 роки була проведена повна реконструкція та модернізація заводу. За 2015-2018 роки було продовжено програму модернізації, а також було введено в експлуатацію дві нові виробничі лінії. Таким чином, це дозволило розширити асортимент якісної та ексклюзивної за своєю рецептурою продукції, яку виробляють на ПрАТ «Луцьк Фудз». Підприємство співпрацює із більш ніж 40 дистрибуційними агенціями, має налагоджені контакти з великими торговими мережами.

Одним з важливих напрямів діяльності підприємства – випускати продукцію під приватними торговими марками. З 2009 року ПрАТ «Луцьк Фудз» успішно співпрацює у сфері виробництва «private label» з найбільшими торговельними мережами України, Білорусії, партнерами із Західної Європи та Африки. Асортимент продукції під «private label» налічує понад 35 SKU.

На сьогодні у компанії працюють 320 висококваліфікованих фахівців у галузі виробництва, постачання і продажу. Досвідчені управляючі приймають важливі маркетингові, виробничі та стратегічні рішення, спрямовані на розвиток та задоволення потреб усіх стейкхолдерів компанії.

Одним із напрямів розвитку ПрАТ «Луцьк Фудз» є експорт. Продукцію підприємства є на чотирьох континентах, у таких країнах як Республіка Білорусь, Молдова, Латвія, Литва, Естонія, Гамбія, Нідерланди, США, Японія, Іспанія, Чехія, Німеччина, Польща, Грузія, Азербайджан і т.д [32].

Приватне акціонерне товариство "Волиньхолдинг" засноване у 1994 році. Наприкінці 2003 року Nestlé S.A. придбала 100% акцій підприємства [33].

ПрАТ «Волиньхолдинг» – це одне з найбільших та динамічних підприємств в Україні. За період свого існування на ринку соусів та приправ, підприємство отримало лідируючу позицію. Продукція ПрАТ «Волиньхолдингу» добре відома на українському ринку та за кордоном – це майонез, кетчуп, соус, гірчиця та приправи,

які виготовляються за фірмовими рецептами та реалізуються під торговою маркою «Торчин» [33].

Визначальна причина успіху ПрАТ «Волиньхолдинг» та бренду «Торчин» є якість продукції. Важливу роль успішності бренду відіграли також вдалі інновації та особливо м'яке впакування «дой пак».

Продукція підприємства експортується до Росії, Болгарії, Молдови, Білорусії, Казахстану, Латвії, Литви, Німеччини, США, Грузії та Ізраїлю.

Мета підприємства – це бути лідером у галузі раціонального харчування та здорового способу життя. Цілі підприємства є якість продуктів та якість життя.

ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) є одним з провідних підприємств олійно-жирової галузі України (працює з 1948 року). Більше півстоліття жиркомбінат спеціалізується на випуску високоякісних маргаринів, майонезів на натуральних яєчних жовтках, столових маргаринів та жирів. Продукція комбінату випускається під торговими марками «Щедро», «Запорізький» та «Оллі» [34].

Підприємство має повний замкнутий цикл переробки рослинних олій та напівфабрикатів. Виробничий комплекс заводу складають сучасні системи зберігання і переробки. Основне обладнання цеху – це лінії англійського та німецького виробництва. На ЛЖК впроваджено систему менеджменту безпеки продуктів харчування відповідно до міжнародного стандарту ISO 22000:2005, а також систему менеджменту якості відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001:2008. Таким чином, це свідчить про якість продукції та професійну компетентність наших співробітників, конкурентоспроможність компанії не тільки на національному, а й на міжнародному рівні [34].

Основна маргаринова продукція – це столові маргарини: «Молочний особистий», «Сонячний», «Столичний особистий», «Вершковий особливий», Пампушок для листового тіста та інші. Правильний підбір жирової суміші дозволяє створити маргарини з чудовими смаковими та органолептичними властивостями, що забезпечує відмінний смак та аромат кінцевого продукту. Столові маргарини, виготовлені на ЛЖК, широко використовуються у домашній випічці, приготуванні страв [34].

Аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності ПрАТ «Лузький Фузд» та їх оцінка представлені у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка основних фінансово-економічних показників ПрАТ «Луцьк Фузд» за 2017-2020 роки

Показники	Роки				Відхилення 2020 до 2017	
	2017	2018	2019	2020	тис. грн	%
Чиста виручка від реалізації продукції, тис. грн.	222377	304713	332445	362391	140014	62,96
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	163892	219046	243170	248635	84743	51,71
Валовий прибуток, тис. грн.	58485	85667	89275	113756	55271	94,50
Чистий прибуток, тис. грн.	11049	16933	24564	28143	17094	154,71
Загальний обсяг активів, тис. грн.	95237	121320	136265	158500	63263	66,43
Власний капітал, тис. грн.	26854	43787	68351	96 494	69640	259,33
Позиковий капітал, тис. грн.	68383	77533	67914	62 006	-6377	-9,33
Вартість основних засобів, тис. грн.	22903	33698	39444	43760	20857	91,07
Вартість оборотних засобів підприємства, тис. грн.	27577	29856	33201	34613	7036	25,51
Знос основних засобів, тис. грн.	72231	87559	96509	114707	42476	58,81
Дебіторська заборгованість, тис. грн.	46636	59693	62457	79352	32716	70,15
Фондовіддача, грн./грн.	9,71	9,04	8,43	8,28	-1,4282	-14,71
Рівень зносу основних засобів, %	54,63	46,98	45,70	44,16	-	-
Рентабельність продукції, %	35,69	39,11	36,71	45,75	-	-
Рентабельність власного капіталу, %	41,14	38,67	35,94	29,17	-	-
Рентабельність активів, %	11,60	13,96	18,03	17,76	-	-
Рентабельність діяльності підприємства, %	4,97	5,56	7,39	7,77	-	-

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток А]

Основні техніко-економічні показники діяльності ПрАТ «Луцьк Фузд» свідчать про поступове розширення господарської діяльності, зростання обсягів виробництва та реалізації продукції. Зокрема, чистий дохід підприємства від реалізації продукції зростав стабільними темпами з 2017 по 2020 роки. На рис. 2.1 продемонстровано таке поступове зростання. Приріст виручки у 2020 році порівняно із 2017 роком складає близько 63%. Відповідно зросла і собівартість, але меншими темпами – на 51,71%, що дозволило отримати більшу частку валового прибутку на одиницю виручки, що свідчить про зростання показника рентабельності реалізації продукції.

Загалом показник валового прибутку в 2020 році показав приріст майже удвічі – на 94,5% порівняно із 2017 роком.

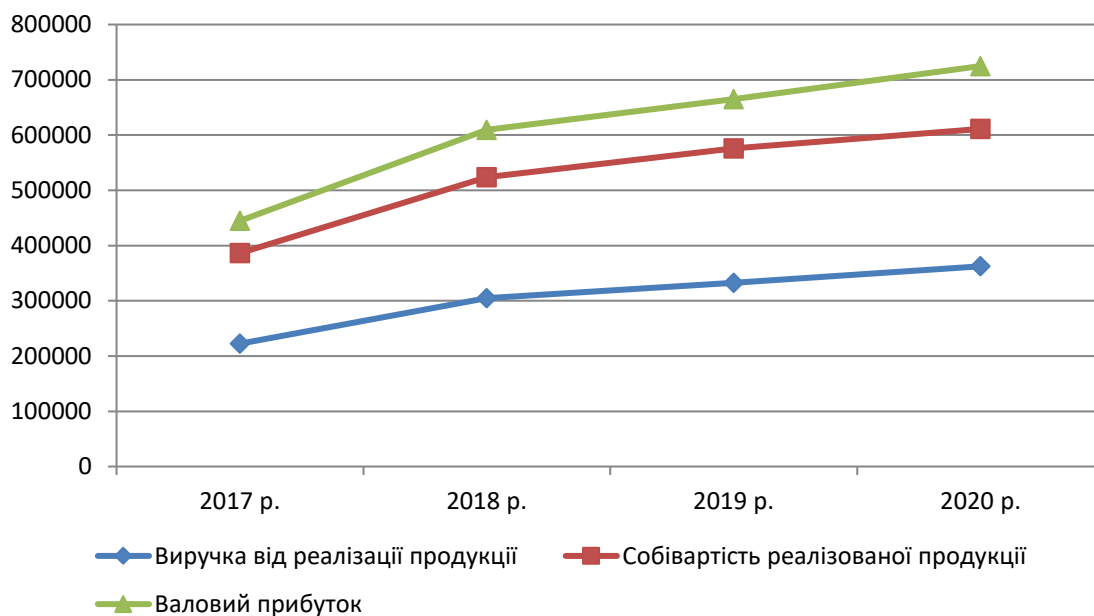

Рис. 2.1. Динаміка зміни виручки від реалізації, собівартості реалізованої продукції та валового прибутку ПрАТ «Лузьк Фузд» за 2017-2020 роки, тис.грн
Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток А]

Порівнюючи темпи зростання загальних активів підприємства та чистої виручки від реалізації, слід відмітити зростання цих показників відбувалося синхронно, майже на одному рівні. Зростання активів забезпечує зростання та розширення виробництва продукції, що, в свою чергу, позитивно впливає на розміри доходів.

На рис. 2.2 представлена структура активів ПрАТ «Лузьк Фузд» за 2017-2020 роки, в якій незначно переважають необоротні активи. Це є нормальним явищем, адже підприємство є виробничим і його виробничий потенціал складається із основних фондів, модернізація та збільшення виробничих потужностей вимагає капітальних вкладень, тому зростання необоротних активів є природним для підприємств цієї галузі.

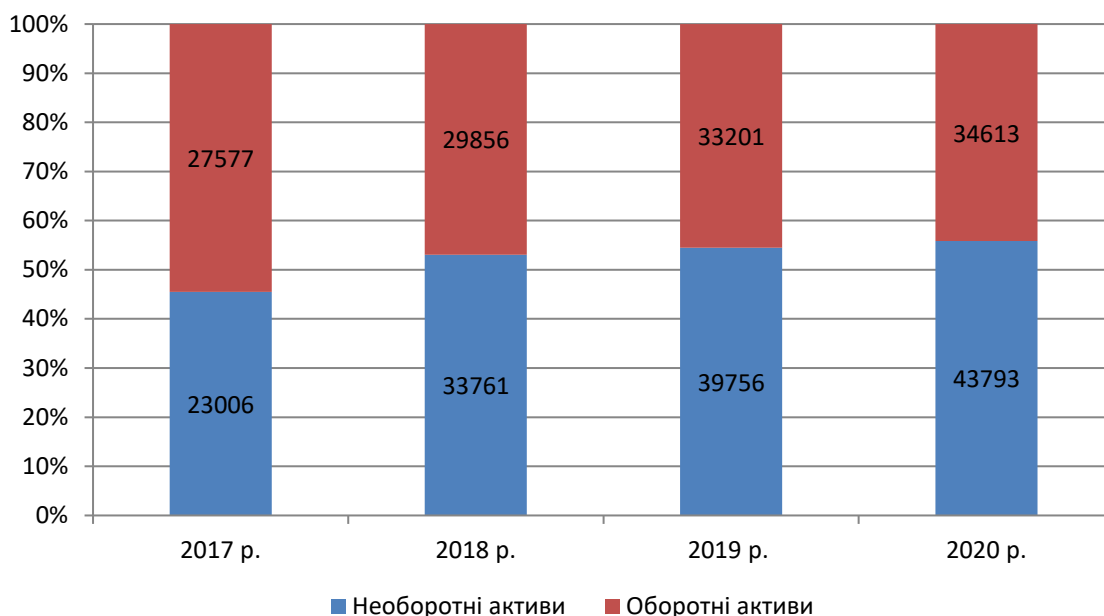

Рис. 2.2 Склад та структура активів ПрАТ «Луцьк Фудз» за 2017-2020 роки, тис.грн

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток А]

Основною складовою необоротних активів підприємства є основні фонди, вартість яких теж невинно зростала за 2017-2020 роки, що вплинуло на зниження рівня фондівдачі в аналізованих роках. Також слід відмітити зниження рівня зносу основних засобів підприємства, що говорить про значні зусилля підприємства з модернізації устаткування, запровадження нових ліній з виготовлення продукції.

Аналізуючи джерела формування активів, слід відмітити, значний приріст власного капіталу ПрАТ «Луцьк Фудз» за 2017-2020 роки (рис. 2.3). Основним джерелом формування активів підприємства у 2017 році був позичковий капітал, рівень якого сягав 71,83% усіх фінансових ресурсів у 2018 році – 63,9, у 2019 році – 49,83, а у 2020 році - 39,12% усіх пасивів. Відповідно зростала питома вага власного капіталу у структурі пасивів з 30 до 60% за аналізовані роки.

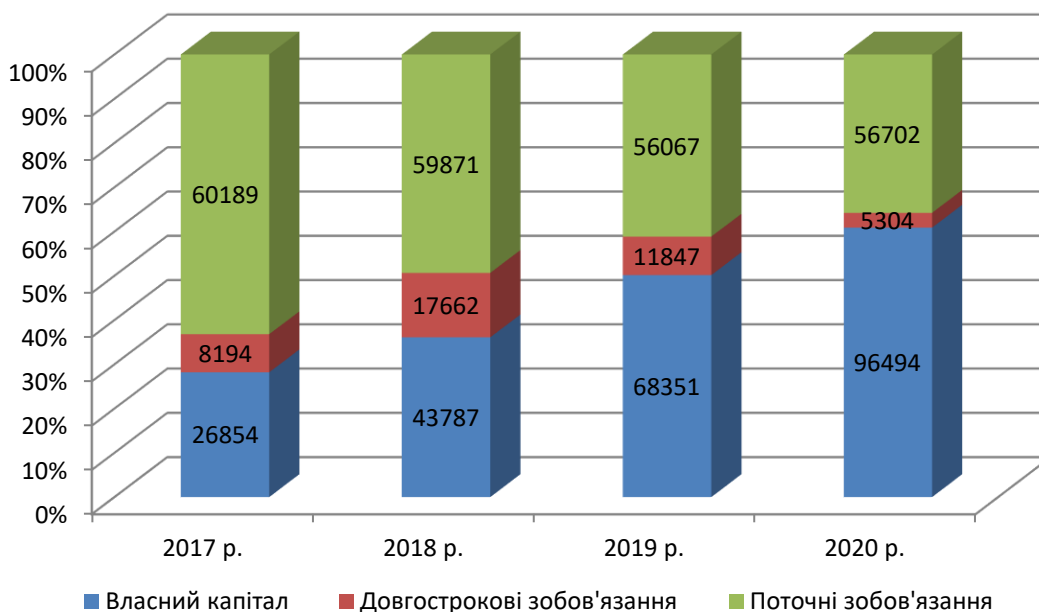

Рис. 2.3 Склад та структура пасивів ПрАТ «Луцьк Фудз» за 2017-2020 роки, тис.грн

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток А]

Слід відмітити, що основу власного капіталу підприємства складає нерозподілений прибуток (таблиця 2.2). Саме завдяки цій складові власний капітал зростає високими темпами за 2017-2020 роки.

Темп приросту власного капіталу у 2018 році порівняно із 2017 складав 63,06%, а нерозподіленого прибутку – 176,48, у 2018 темпи приросту дещо сповільнилися і склали відповідно 56,10 та 92,6%, а у 2020 – 41,17 та 55,08%. Незважаючи на зменшення приросту нерозподіленого прибутку сам факт його наявності та такої долі у складі власного капіталу говорить про наміри керівництва розширювати виробництво, вкладати все більше ресурсів у підприємство, нарощувати його потенціал.

Таблиця 2.2

Склад та динаміка зміни власного капіталу ПрАТ «Луцьк Фудз» за 2017-2020 роки

Показник	Роки				Темп приросту, %		
	2017	2018	2019	2020	2017/2018	2019/2018	2020/2019
Зареєстрований (пайовий) капітал	16000	16000	16000	16000	0	0	0
Додатковий капітал	1248	1248	1248	1248	0	0	0
Емісійний дохід	1007	1007	1007	1007	0	0	0
Резервний капітал	11	11	11	11	0	0	0
Нерозподілений прибуток	9595	26528	51092	79235	176,48	92,60	55,08
Усього за розділом I	26854	4 787	68351	96494	63,06	56,10	41,17

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток А]

Показник рентабельності власного капіталу вказує на досить високу ефективність використання цього виду ресурсів, хоч і спостерігається зменшення його за 2017-2020 роки. Це зменшення пояснюється тим, що темпи приросту власного капіталу є вищими за темпи приросту чистого прибутку, але загалом ситуація є позитивною на що вказує показник рентабельності активів підприємства. Цей коефіцієнт зріс з 11,6 у 2017 році до 17,8% у 2020 році, що говорить про високу ефективність використання усіх активів підприємства.

Аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Волиньхолдинг» подано у таблиці 2.3.

Динаміка показників доходності підприємства за 2017-2020 роки відзначалась позитивними тенденціями. Зокрема показник чистої виручки зріс у 2018 році порівняно із 2017 роком на 2,55%, у 2019 відбулося зниження на 3,2%, а у 2020 році – знову зростання на 7,84% порівняно із попередніми роками. Це поступове збільшення виручки говорить про помірне зростання обсягів виробництва та реалізації продукції ПрАТ «Волиньхолдинг», що позитивно впливає на результати господарської діяльності підприємства.

Таблиця 2.3

Динаміка основних фінансово-економічних показників ПрАТ «Волиньхолдинг» за
2017-2020 роки

Показники	Роки				Відхилення 2020 до 2017	
	2017	2018	2019	2020	тис. грн.	%
Чиста виручка від реалізації продукції, тис. грн.	1315898	1349387	1306397	1408750	92852	7,06
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1188930	1209321	1167579	1276556	87626	7,37
Валовий прибуток, тис. грн.	126968	140046	138818	132194	5226	4,12
Чистий прибуток, тис. грн.	89139	102211	92176	90200	1061	1,19
Загальний обсяг активів, тис. грн.	614588	698543	849314	1001680	387092	62,98
Власний капітал, тис. грн.	463357	565568	702279	789489	326132	70,38
Позиковий капітал, тис. грн.	151231	132975	147035	212191	60960	40,31
Вартість основних засобів, тис. грн.	197022	237303	233597	254477	57455	29,16
Вартість оборотних засобів підприємства, тис. грн.	357330	397025	549836	645539	288209	80,66
Знос основних засобів, тис. грн.	146475	162519	174247	194246	47771	32,61
Дебіторська заборгованість, тис. грн.	271864	311192	480214	548624	276760	101,80
Фондовіддача, грн./грн.	6,68	5,69	5,59	5,54	-1,14	-17,11
Рівень зносу основних засобів, %	42,64	40,65	42,72	43,29	-	-
Рентабельність продукції, %	10,68	11,58	11,89	10,36	-	-
Рентабельність власного капіталу, %	19,24	18,07	13,13	11,43	-	-
Рентабельність активів, %	14,50	14,63	10,85	9,00	-	-
Рентабельність діяльності підприємства, %	6,77	7,57	7,06	6,40	-	-

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток Б]

Приблизно такими ж темпами зростала собівартість реалізованої продукції, лише у 2020 році темп приросту собівартості був вищим (9,33%) ніж темп приросту виручки (7,84%), що призвело до незначного зниження валового прибутку у 2020 році, що демонструє рис. 2.4.

Найбільш зростання чистого прибутку підприємства було відмічено у 2018 році порівняно із 2017 роком, далі відбулося відносне зниження показника чистого прибутку, що призвело до зниження усіх показників рентабельності, розрахованих на його основі.

Слід відмітити значне зростання активів підприємства за 2017-2020 роки. У 2020 році активи підприємства зросли на 62,98% до показника 2017 року. Це

свідчить про розширення діяльності підприємства та нарощення виробничих потужностей, зміцнення ресурсної бази підприємства.

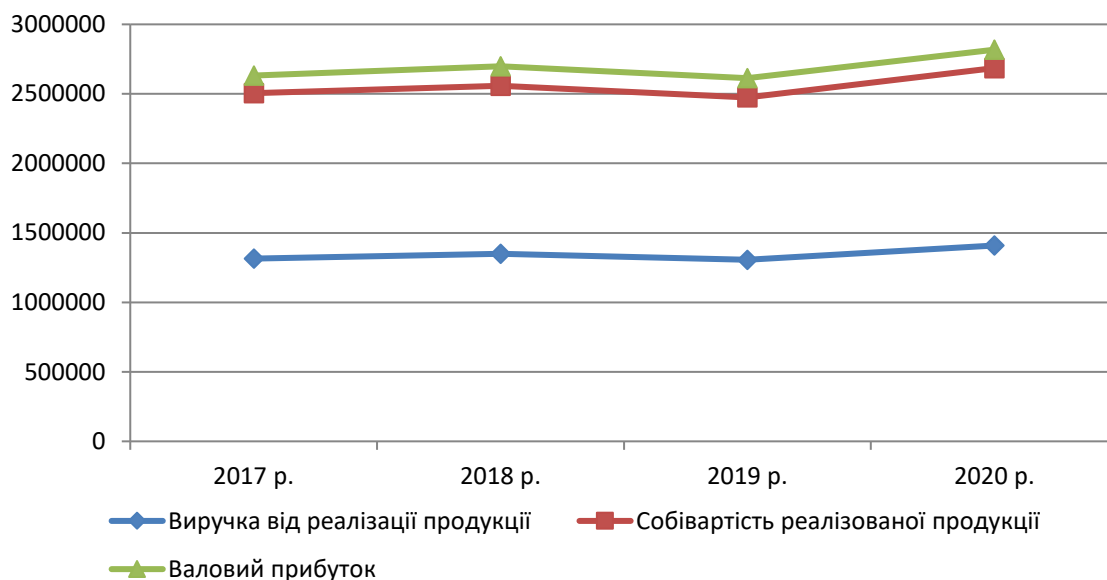

Рис. 2.4. Динаміка зміни виручки від реалізації, собівартості реалізованої продукції та валового прибутку ПрАТ «Волиньхолдинг за 2017-2020 роки, тис.грн.

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток Б]

Структурно у складі активів переважають оборотні засоби (рис. 2.5), що займають 65% усіх активів. Це позитивно впливає на фінансову стійкість підприємства, адже основні активи є більш мобільними та ліквідними.

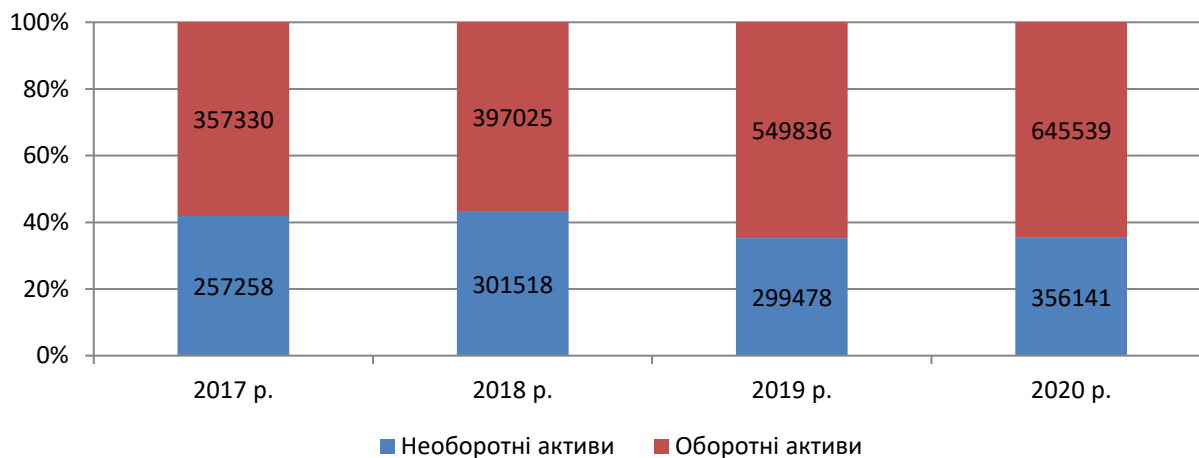

Рис. 2.5 Склад та структура активів ПрАТ «Волиньхолдинг за 2017-2020 роки, тис.грн

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток Б]

Обсяг необоротних активів у абсолютній сумі теж зростає з року в рік, в основному за рахунок зростання вартості основних фондів. Це призводить до зниження фондівдачі, але рівень зносу основних засобів залишається на стабільному рівні – 41-43%

Досліджуючи джерела формування активів підприємства, а саме пасиви відмітимо, що в їх складі переважає власний капітал. Його частка у пасивах у 2017 році складала 75,39%, у 2018 – 80,96, у 2019 – 82,69, а у 2020 – дещо зменшилась до показника 78,82%. Зменшення частки власного капіталу відбулося за рахунок зростання частки позикового капіталу, а саме поточних зобов'язань. Зростання поточних зобов'язань є негативним фактором, але для детальної оцінки загроз та тенденцій необхідно порівняти темпи зростання кредиторської заборгованості, дебіторської заборгованості та чистої виручки від реалізації продукції (рис. 2.6).

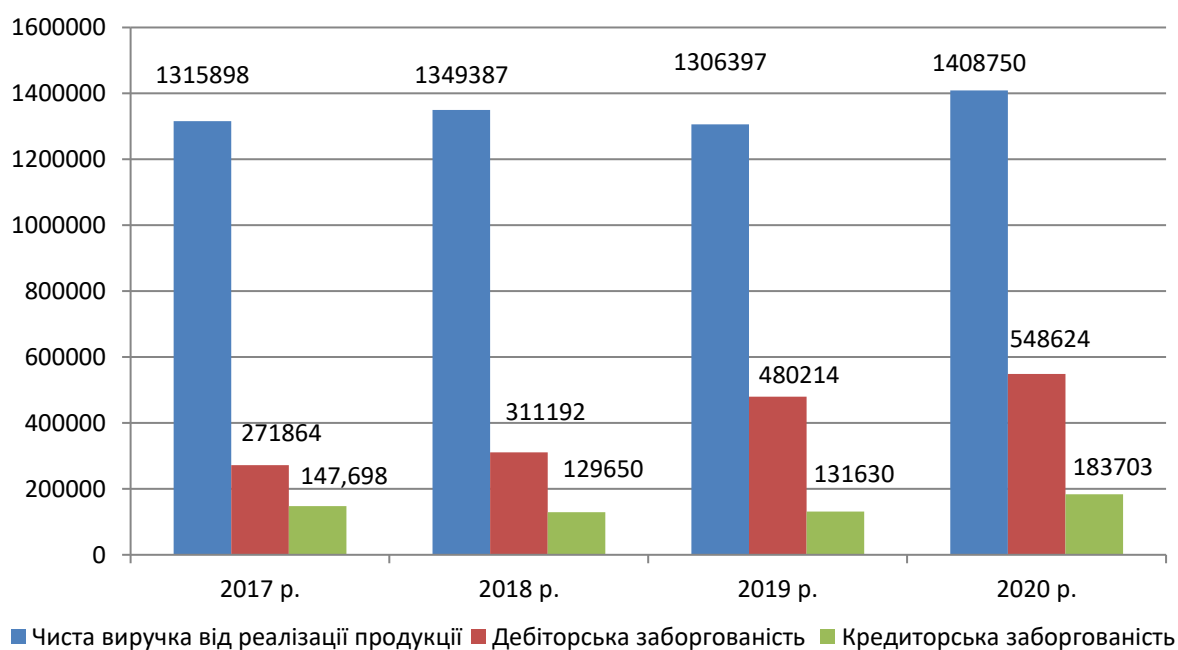

Рис. 2.6 Динаміка зміни чистої виручки від реалізації продукції, дебіторської та кредиторської заборгованості ПрАТ «Волиньхолдинг за 2017-2020 роки, тис.грн

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток Б]

Рисунок 2.6 демонструє помірне зростання чистої виручки, значне зростання дебіторської заборгованості за 2017-2020 роки. Натомість показник кредиторської

заборгованості знизився у 2018 році з 147698 до 129650 тис. грн, у 2019 році – зріс до 131630, а у 2020 році продемонстрував значне зростання до 183703 тис. грн.

Аналізуючи діаграму 2.6 відмітимо, що зростання кредиторської заборгованості у 2020 році пов'язано із зростанням дебіторської заборгованості через кризу платежів, що виникла внаслідок економічної кризи через пандемію коронавірусу та погіршення платіжної дисципліни контрагентів ПрАТ «Волиньхолдинг». Підприємство не отримує вчасно коштів за відвантажену продукцію, отже немає достатньо коштів для обслуговування кредиторської заборгованості.

Ефективність діяльності підприємства у 2017-2020 роках характеризується показниками рентабельності, динаміка зміни яких показана на рис. 2.7.

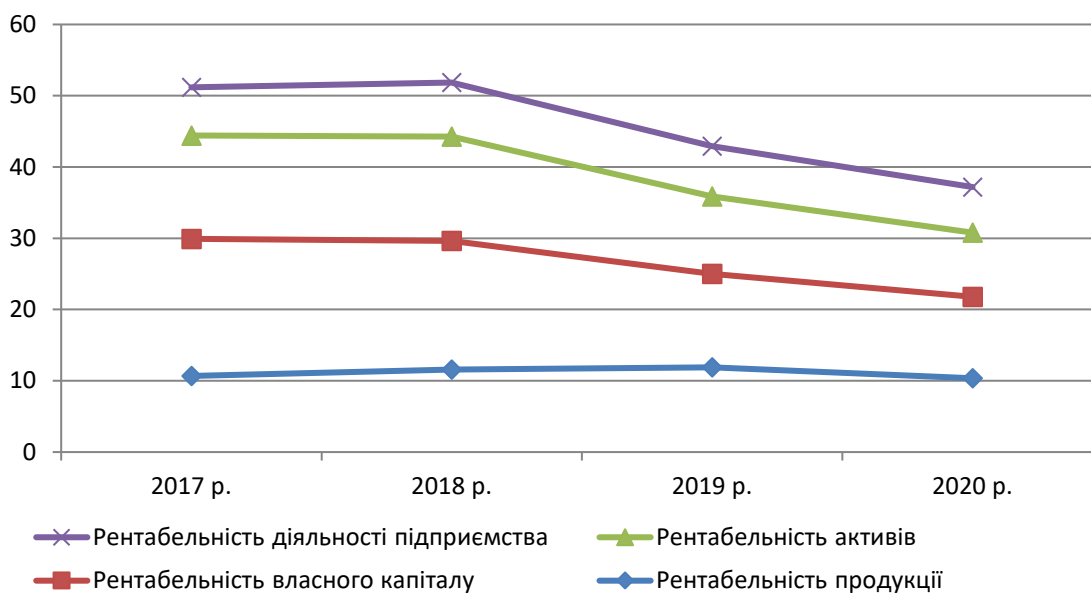

Рис. 2.7 Прибуткові показники ефективності господарської діяльності
ПрАТ «Волиньхолдинг» за 2017-2020 роки, %

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток Б]

Як видно із рис. 2.7, показники рентабельності діяльності мали стійку тенденцію до зниження за 2017-2020 роки. Це пов'язано перш за все із зниженням показника чистого прибутку та зростанням обсягів ресурсів, ефективність використання яких досліджується. Найбільшу стабільність демонструє показник рентабельності продажів, що свідчить про стабільний рівень валового прибутку, що

приносить кожна гривня вкладена у виробництво продукції. Натомість з 2018 року рентабельність активів, власного капіталу та загальна рентабельність діяльності знижувалась, що ж негативними тенденціями у господарській діяльності підприємства.

Аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) подано у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Динаміка основних фінансово-економічних показників ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) за 2017-2020 роки

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Відхилення 2020 до 2017	
					тис. грн	%
Чиста виручка від реалізації продукції, тис. грн.	75386	11121	11250	11223	-64163	-85,11
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	58107	3960	5045	9493	-48614	-83,66
Валовий прибуток, тис. грн.	17279	7161	6205	1730	-15549	-89,99
Чистий прибуток (збиток підприємства), тис. грн.	-1564	630	-8720	-3791	-2227	142,39
Загальний обсяг активів, тис. грн.	282276	168040	153260	148121	-134155	-47,53
Власний капітал, тис. грн.	39495	40121	31395	27549	-11946	-30,25
Позиковий капітал, тис. грн.	242781	127919	121865	120572	-122209	-50,34
Вартість основних засобів, тис. грн.	139538	145817	144482	141528	1990	1,43
Вартість оборотних засобів підприємства, тис. грн.	242484	247784	250614	254420	11936	4,92
Знос основних засобів, тис. грн.	142665	22171	7448	5537	-137128	-96,12
Дебіторська заборгованість, тис. грн.	141602	22247	7087	5621	-135981	-96,03
Фондовіддача, грн./грн.	54,03	7,63	7,79	7,93	-46,096	-85,32
Рівень зносу основних засобів, %	63,47	62,95	63,43	64,26	-	-
Рентабельність продукції, %	29,74	180,83	122,99	18,22	-	-
Рентабельність власного капіталу, %	-3,96	1,57	-27,78	-13,76	-	-
Рентабельність активів, %	-0,55	0,37	-5,69	-2,56	-	-
Рентабельність діяльності підприємства, %	-2,07	5,66	-77,51	-33,78	-	-

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток В]

За даними таблиці 2.4, чиста виручка від реалізації ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) значно зменшилась у 2018 році порівно із 2017, та залишалась на досягнутому рівні за 2019-2020 роки. Це пов'язано із тим, що у 2018 році відбулись зміни у господарській діяльності ПрАТ «Львівський жиркомбінат»

(ЛЖК) припинив виробничу діяльність деяких видів продукції у зв'язку із передачею в оренду цілісного майнового комплексу. Відповідно обсяги виробництва були зменшені, а ПрАТ «Львівський жиркомбінат» (ЛЖК) отримує додатковий дохід у вигляді оренди. Також зменшилася собівартість реалізованої продукції, робіт, послуг у 2018 році, а у 2019 та 2020 роках – зростала до показника попереднього року. Це стало причиною щорічного зменшення валового прибутку підприємства, який у 2020 році досяг свого найменшого показника за 4 роки і становив 1730 тис. грн. Динаміку цих показників наочно демонструє рис. 2.8.

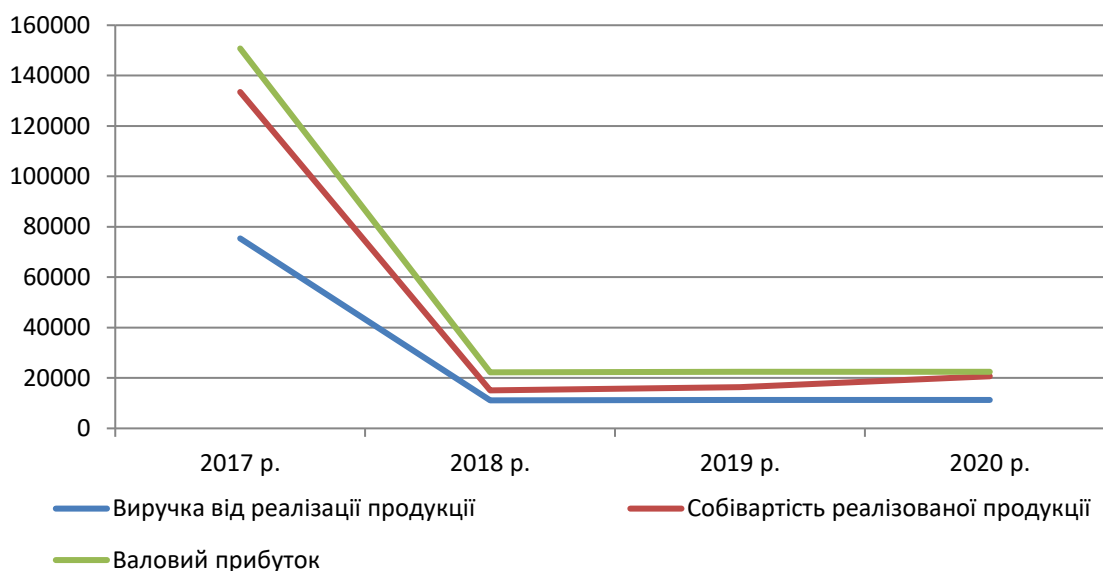

Рис. 2.8 Динаміка зміни показників чистої виручки, собівартості та валового прибутку ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) за 2017-2020 роки, тис.грн.

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток В]

Як показує рис. 2.8 собівартість реалізованої продукції у 2020 році майже дорівнює чистому доходу, а отже підприємство не отримує достатнього обсягу валового доходу для покриття інших витрат і для отримання чистого прибутку.

Щодо підсумкового результату діяльності підприємства, то у 2017 році товариство отримало чистий збиток на рівні 1564 тис. грн. Причому у 2017 році ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) ще виготовляв та реалізовував продукції на суму майже 75 млн грн. Такі показники роботи свідчать про ефективне управління підприємством, його виробничою, реалізаційною та фінансовою

діяльністю, що призвело до необхідності скорочення виробництва та передачі в оренду цілісного виробничого комплексу.

За 2018 рік підприємство отримало мінімальний чистий прибуток у розмірі 630 тис. грн., а за 2019-2020 роки – знову значні чисті збитки. Отримавши такі результати можемо сказати, що підприємство неефективно проводить господарську діяльність та знаходиться на межі банкрутства.

У зв'язку із скороченням виробничої діяльності за 2018 рік значно змінилась структура активів, зокрема у власності підприємства все ще залишаються основні засоби, що здаються в оренду, а ось оборотні активи стали значно меншими, що демонструє рис. 2.9.

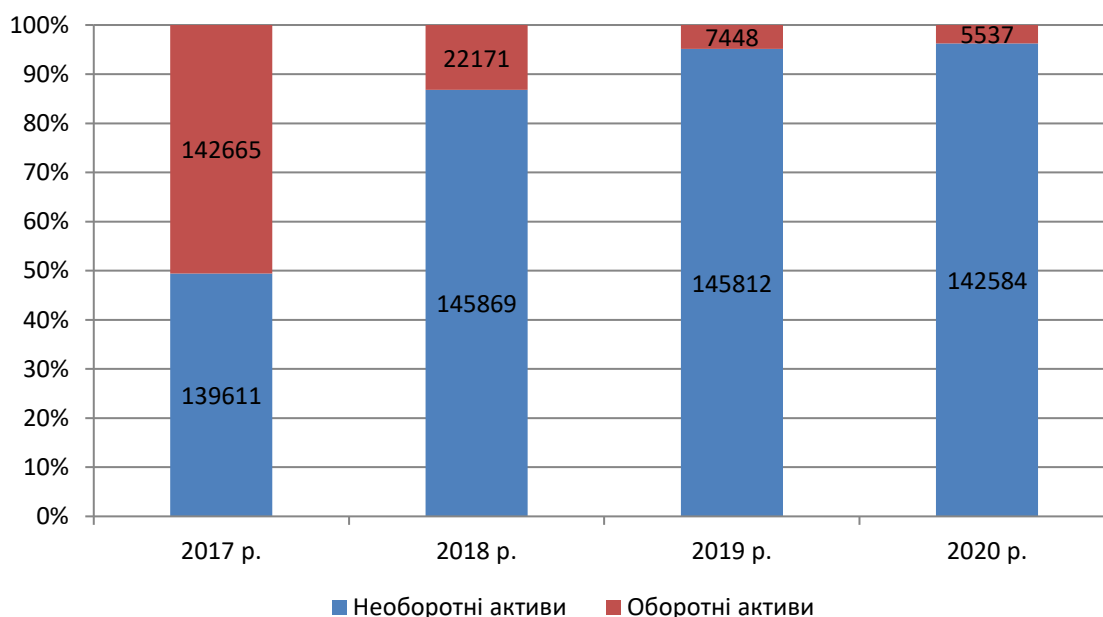

Рис. 2.9 Склад та структура активів ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) за 2017-2020 роки, тис.грн

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток В]

Підприємство отримує значні збитки від господарської діяльності, що компенсуються за рахунок власного капіталу, що призводить до його катастрофічного зменшення. В абсолютній сумі зменшується і позиковий капітал, що є нормальним явищем при скороченні виробничої та реалізаційної діяльності.

Загалом проведений аналіз показує критичний фінансовий стан підприємства. Можна говорити, що підприємство знаходиться на грані банкрутства. Саме тому наступним етапом дослідження має стати комплексний аналіз фінансової стійкості. Він є необхідним для визначення реального фінансового стану підприємства.

2.2. Аналіз абсолютних показників та типу фінансової стійкості ПрАТ «Луцьк Фузд», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК)

Фінансова стійкість підприємства характеризується станом фінансових ресурсів, що дозволяє підприємству вільно маневрувати грошима, забезпечуючи безперервний процес виробництва, здійснювати відповідні витрати та виконувати зобов'язання перед контрагентами.

Аналізувати фінансову стійкість підприємства можна за допомогою абсолютних показників та відносних індикаторів фінансової стійкості. Розрахунок абсолютних показників дозволяє класифікувати фінансовий стан підприємства як абсолютно стійкий, стійкий, нестійкий, передкризовий та кризовий.

Проведемо аналіз фінансової стійкості підприємства за методикою, викладеною у пункті 1.3 роботи та розрахуємо індикатори фінансової стійкості підприємств для визначення типу фінансової стійкості, який притаманний кожному підприємству. Згрупуємо активи та зобов'язання ПрАТ «Луцьк Фузд» до груп для розрахунку індикаторів фінансової стійкості за допомогою таблиці 2.5 та розрахуємо відповідні індикатори у таблиці 2.6.

Таблиця 2.5

Групування активів і пасивів ПрАТ «Луцьк Фузд» з метою розрахунку
індикаторів фінансової стійкості за 2017-2020 роки

№	Показник	Роки, тис.грн			
		2017	2018	2019	2020
1	Мобільні фінансові активи (МФА)	312	692	105	420
2	Немобільні фінансові активи (НМФА)	6985	8040	6419	16356
3	Разом фінансові активи (ФА)	7297	8732	6524	16776
4	Мобільні нефінансові активи (МНА)	25283	27272	33934	34934
5	Немобільні нефінансові активи (НМНА)	22 912	33724	39491	43770
6	Разом нефінансові активи (НА)	48195	60996	73425	78704
7	Власний капітал і прирівняний до нього (ВК)	2 854	43787	68351	96494
8	Позиковий короткостроковий капітал (ПКК)	60189	59871	56067	56702
9	Позиковий довгостроковий капітал (ПДК)	8194	17662	11847	5304
10	Разом позиковий капітал (ПК)	68383	77533	67914	62006

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток А]

Розрахуємо відповідні індикатори, використовуючи таблиця 2.6 для ПрАТ «Луцьк Фузд» за 2017-2020 роки.

Таблиця 2.6

Розрахунок індикаторів фінансової стійкості першого та другого порядку для
ПрАТ «Луцьк Фузд» за 2017-2020 роки

№	Показник	Роки, тис.грн			
		2017	2018	2019	2020
1	ПНАІ – індикатор покриття нефінансових активів першого порядку	3848	10020	28582	52700
2	ПНАІІ – індикатор покриття нефінансових активів другого порядку;	-21435	-17252	-5352	17766
3	ППКК I – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу першого порядку	-59877	-59179	-55962	-56282
4	ППКК II – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу другого порядку	-13241	410	6495	23070
5	ППКК III – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу третього порядку	46948	60281	62562	79772
6	ППКК IV – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу четвертого порядку	12042	27682	40429	58004
7	ППДК I – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу першого порядку	38442	41927	50610	74048
8	ППДК II – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу другого порядку	40095	43377	61856	73424
9	ППДК III – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу третього порядку	61448	75694	90379	117842
10	ППДК IV – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу четвертого порядку	86731	102966	124313	152776

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток А]

За таблицею 1.5 визначимо тип фінансової стійкості ПрАТ «Луцьк Фузд» як стійкий за 2017-2020 роки, оскільки розраховані показники відповідають умові:

$$\text{ПНА } I > 0, \text{ ППКК } I < 0, \text{ ППДК } II > 0 \quad (2.1)$$

Фінансова стійкість підприємства вважається нормальною, коли його операційна діяльність фінансується за рахунок нормальних джерел фінансування запасів, до яких належать: власні оборотні кошти; непрострочені банківські кредити, отримані на фінансування запасів, і навіть непрострочена кредиторська заборгованість за товари, роботи, услуги. При цьому підприємство має нормальну ліквідність і платоспроможність, а також достатню рентабельність операційної діяльності.

Проведемо групування активів для визначення індикаторів фінансової стійкості ПрАТ «Волиньхолдинг» у таблиці 2.7 та розрахуємо останні у таблиці 2.8.

Таблиця 2.7

Групування активів і пасивів ПрАТ «Волиньхолдинг» з метою розрахунку індикаторів фінансової стійкості за 2017 – 2020 роки

№	Показник	Роки, тис.грн			
		2017	2018	2019	2020
1	Мобільні фінансові активи (МФА)	2563	9112	3053	9737
2	Немобільні фінансові активи (НМФА)	271864	311192	481491	551145
3	Разом фінансові активи (ФА)	274427	320304	484544	560882
4	Мобільні нефінансові активи (МНА)	83836	76713	66565	86430
5	Немобільні нефінансові активи (НМНА)	256325	301526	298205	354368
6	Разом нефінансові активи (НА)	340161	378239	364770	440798
7	Власний капітал і прирівняний до нього (ВК)	463357	565568	702279	789489
8	Позиковий короткостроковий капітал (ПКК)	151231	132975	142745	202903
9	Позиковий довгостроковий капітал (ПДК)	0	0	4290	9288
10	Разом позиковий капітал (ПК)	151231	132975	147035	212191

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток Б]

Розрахуємо відповідні індикатори, використовуючи таблиця 2.8 для ПрАТ «Волиньхолдинг» за 2017-2020 роки.

Таблиця 2.8

Розрахунок індикаторів фінансової стійкості першого та другого порядку для
ПрАТ «Волиньхолдинг» за 2017-2020 роки

№	Показник	Роки, тис.грн			
		2017	2018	2019	2020
1	ПНАІ – індикатор покриття нефінансових активів першого порядку	191493	254376	220788	238344
2	ПНАІІ – індикатор покриття нефінансових активів другого порядку;	123196	187329	337509	348691
3	ППКК I – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу першого порядку	-148668	-123863	-139692	-193166
4	ППКК II – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу другого порядку	123196	187329	341799	357979
5	ППКК III – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу третього порядку	-64832	-47150	-73127	-106736
6	ППКК IV – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу четвертого порядку	207032	264042	408364	444409
7	ППДК I – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу першого порядку	256325	301526	293915	345080
8	ППДК II – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу другого порядку	340161	378239	360480	431510
9	ППДК III – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу третього порядку	528189	612718	775406	896225
10	ППДК IV – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу четвертого порядку	612025	689431	841971	982655

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток Б]

За таблицею 1.5 визначимо тип фінансової стійкості ПрАТ «Волиньхолдинг» як стійкий у 2017-2020 роках, оскільки розраховані показники відповідають умові:

$$\text{ПНА I} > 0, \text{ППКК I} < 0, \text{ППДК II} > 0, \quad (2.2)$$

Фінансовий стан підприємства характеризується нормальною стійкістю, оскільки власний капітал значно перевищує позичковий та використовується для формування більшої частини активів підприємства.

Проведемо групування активів та зобов'язань для визначення типу фінансової стійкості у таблиці 2.9 та розрахуємо відповідні індикатори, використовуючи таблиця 2.10 для ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК).

Таблиця 2.9

Групування активів і пасивів ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) з метою розрахунку індикаторів фінансової стійкості за 2017-2020 роки

№	Показник	Роки, тис.грн			
		2017	2018	2019	2020
1	Мобільні фінансові активи (МФА)	325	223	399	19
2	Немобільні фінансові активи (НМФА)	141602	22247	7087	5621
3	Разом фінансові активи (ФА)	141927	22470	7486	5640
4	Мобільні нефінансові активи (МНА)	1053	1	259	194
5	Немобільні нефінансові активи (НМНА)	139296	145569	145515	142287
6	Разом нефінансові активи (НА)	140349	145570	145774	142481
7	Власний капітал і прирівняний до нього (ВК)	39495	40121	31395	27549
8	Позиковий короткостроковий капітал (ПКК)	186083	102241	121865	120572
9	Позиковий довгостроковий капітал (ПДК)	56698	25678	0	0
10	Разом позиковий капітал (ПК)	242781	127919	121865	120572

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток В]

Розраховуємо відповідні індикатори, використовуючи таблиця 2.10 для ПрАТ «Львівський жировий комбінат» ЛЖК за 2017-2020 роки.

Таблиця 2.10

Розрахунок індикаторів фінансової стійкості першого та другого порядку для ПрАТ «Львівський жировий комбінат» ЛЖК за 2017-2020 роки

№	Показник	Роки, тис.грн			
		2017	2018	2019	2020
1	ПНАІ – індикатор покриття нефінансових активів першого порядку	-99801	-105448	-114120	-114738
2	ПНАІІ – індикатор покриття нефінансових активів другого порядку;	-100854	-105449	-114379	-114932
3	ППКК I – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу першого порядку	-185758	-102018	-121466	-120553
4	ППКК II – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу другого порядку	-44156	-79771	-114379	-114932
5	ППКК III – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу третього порядку	-184705	-102017	-121207	-120359
6	ППКК IV – індикатор покриття позикового короткострокового капіталу четвертого порядку	-43103	-79770	-114120	-114738
7	ППДК I – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу першого порядку	82598	119891	145515	142287
8	ППДК II – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу другого порядку	83651	119892	145774	142481
9	ППДК III – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу третього порядку	224200	142138	152602	147908
10	ППДК IV – індикатор покриття позикового довгострокового капіталу четвертого порядку	225253	142139	152861	148102

Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності [Додаток В]

За таблицею 1.5 визначимо тип фінансової стійкості ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) як кризовий за 2017-2020 роки, оскільки розраховані показники відповідають умові:

$$\text{ПНА II} < 0, \text{ППКК IV} < 0, \text{ППДК IV} > 0, \quad (2.3)$$

Кризовий фінансовий стан – це стан фінансової стійкості, за якого підприємство знаходиться на межі банкрутства, з причини того, що грошові кошти, короткострокові фінансові вкладення, дебіторська заборгованість організації та інші оборотні активи не покривають навіть його кредиторської заборгованості та інших короткострокових пасивів [54].

Проведений аналіз фінансової стійкості підприємств підтвердив загальні висновки про результати діяльності підприємства і визначив фінансовий стан ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг» яка нормальний (стійкий), а ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) – перерубає на межі банкрутства через кризову фінансову стійкість.

2.3. Оцінка фінансової стійкості підприємств за відносними показниками

Комплексний аналіз фінансової стійкості підприємств має визначатися за абсолютними показниками та доповнюватись дослідженням фінансового стану за відносними показниками фінансової стійкості. Ці показники характеризують структуру джерел фінансування активів, рівень заборгованості підприємства у порівнянні з власними джерелами фінансових ресурсів та вплив цих факторів на фінансову стійкість підприємства.

Деталізований аналіз у динаміці фінансової стійкості підприємства за сукупністю відносних показників дозволить всебічну оцінку стану та тенденцій зміни фінансової стійкості підприємства та визначення наявних потенційних можливостей (резервів) підвищення фінансової стійкості та стабільності.

Відносними показниками, за якими здійснюється оцінка фінансової стійкості, є:

1. Коефіцієнт автономії (незалежності) (Кавт):

$$K_{авт} = \frac{ВК}{ВБ}; \quad (2.4)$$

де ВК – власний капітал,

ВБ – валюта балансу (загальний обсяг активів).

Цей коефіцієнт характеризує в загальній сумі коштів, авансових у його діяльність. Що вищим є значення цього показника, то більше підприємство є фінансово стійким і незалежним від зовнішніх кредиторів. Оптимальне значення – 0.5.

2. Коефіцієнт заборгованості (КЗ):

$$K_z = \frac{ЗК}{ВК}, \quad (2.5)$$

де ЗК – запозичений капітал.

Цей коефіцієнт показує співвідношення між запозиченими та власними коштами. Оптимальне співвідношення – 0.67.

3. Коефіцієнт самофінансування (фінансової стабільності) (Каф):

$$K_{аф} = \frac{ВК}{ЗК}. \quad (2.6)$$

Цей коефіцієнт вказує на можливість покриття власним капіталом запозичених коштів. Нормативне значення ≥ 1 .

4. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами (покриття активів) (Кзаб):

$$K_{раб} = \frac{ВOK}{OA} = \frac{ВК - НЕА}{OA}. \quad (2.7)$$

де ВOK – власні оборотні активи

НЕА – необоротні активи;

OA – оборотні активи

Характеризує частку власних оборотних коштів (чистого оборотного капіталу) в оборотних активах. Значення ≥ 1 . Чим вищий даний показник, тим більша можливість підприємства в проведенні незалежної фінансової політики.

5. Коефіцієнт фінансової напруги (Кф.напр):

$$K_{ф.напр} = \frac{ЗК}{ВБ}. \quad (2.8)$$

Цей коефіцієнт характеризує частку запозичених коштів у валюті балансу. Оптимальне значення ≤ 0.5 . Перевищення верхньої межі свідчить про велику залежність підприємства від зовнішніх фінансових джерел.

6. Коефіцієнт маневреності (КМ):

$$K_{М} = \frac{ВOK}{BK}. \quad (2.9)$$

Цей коефіцієнт характеризує частку власних оборотних коштів у власному капіталі.

Оптимальне значення 0.2-0.5. Чим вище значення показника до верхньої межі, тим більше в підприємства фінансових можливостей для маневру. Показує, яка частина власного капіталу використовується для фінансування діяльності, а яка капіталізована.

7. Коефіцієнт співвідношення мобільних та іммобілізованих активів (Кс м/ім.):

$$K_{с. м/ім.} = \frac{OA}{HEA}. \quad (2.10)$$

Цей коефіцієнт показує скільки оборотних активів приходить на кожну гривню оборотних активів. Чим вище значення цього показника, тим більше коштів авансується в оборотні активи.

8. Коефіцієнт майна виробничого призначення (Кмвп):

$$K_{мвп} = \frac{HEA + З}{A} \quad (2.11)$$

де З – запаси.

Характеризує частку майна виробничого призначення в активах підприємства. Оптимальне значення ≥ 0.5 .

9. Коефіцієнт покриття запасів (Кп зів):

$$K_{п зів} = \frac{ВOK}{З} \quad (2.12)$$

Характеризує співвідношення власних оборотних коштів і величини запасів і витрат підприємства.

10. Коефіцієнт поточних зобов'язань (Кпз):

$$K_{\text{пот.з}} = \frac{ПЗ}{ЗК} \quad (2.13)$$

Характеризує частку поточних зобов'язань у загальній сумі зобов'язань, тобто питому вагу найбільш короткострокових зобов'язань у запозичених коштах.

11. Коефіцієнт довгострокового залучення позичкових коштів (Кдз):

$$K_{\text{дз}} = \frac{ДЗ}{ВК + ДЗ} \quad (2.14)$$

Показує частку довгострокових зобов'язань у сумі власних і довгострокових джерел фінансових ресурсів підприємства [42;53].

За допомогою аналізу коефіцієнтів можна виявити вплив різних чинників зміну фінансового становища підприємства, оцінити його динаміку, виявити сильні й слабкі боки різних підприємств. Керівники можуть використовувати дані для контролю за діяльністю підприємства, щоб не допустити банкрутства.

Розрахуємо відносні показники фінансової стійкості ПрАТ «Луцьк Фузд» у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Луцьк Фузд» за відносними показниками за 2017-2020 роки

Показник	Норма	Роки			
		2017	2018	2019	2020
1.Коефіцієнт автономії	>0,5	0,2820	0,3609	0,5016	0,6088
2.Коефіцієнт заборгованості	<0,67	2,5465	1,7707	0,9936	0,6426
3.Коефіцієнт самофінансування	>1,0	0,3927	0,5648	1,0064	1,5562
4.Коефіцієнт покриття активів	>0,1	0,0533	0,1145	0,2963	0,4594
5.Коефіцієнт фінансової напруги	<0,5	0,7180	0,6391	0,4984	0,3912
6.Коефіцієнт маневреності	0,2-0,35	0,1433	0,2290	0,4184	0,5462
7.Коефіцієнт співвідношення мобільних і іммобілізованих активів		3,1397	2,5935	2,4275	2,6193
8.Коефіцієнт майна виробничого призначення	>0,5	0,5070	0,5031	0,5408	0,4967
9. Коефіцієнт покриття запасів		0,1522	0,3676	0,8427	1,5086
10.Коефіцієнт поточних зобов'язань		0,8802	0,7722	0,8256	0,9145
11. Коефіцієнт довгострокового залучення позичкових коштів		0,2338	0,2874	0,1477	0,0521

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток А]

Оцінивши фінансову стійкість підприємства за відносними показниками можна зробити висновки щодо покращення фінансової стійкості за 2017-2020 роки. Зокрема, за 2017-2019 роки коефіцієнт автономії був нижчим за умовну норму, а у 2020 році за рахунок власних коштів ПрАТ «Луцьк Фузд» було профінансовано 60,88% усіх активів підприємства, що позитивно вплинуло на фінансову стійкість підприємства. Відповідно знизився коефіцієнт заборгованості, що становив у 2017 році 2,55, а у 2020 році досяг нормального показника – 0,6426. Коефіцієнт самофінансування, що показує перевищення власного капіталу над запозиченим за 2019-2020 роки, був у межах норми, тоді як двома роками раніше мав значення 0,3927 та 0,5648.

Аналіз показника покриття активів дозволяє зробити висновки про високий рівень власних оборотних активів у загальному обсязі оборотних активів підприємства. Також високий показник маневреності. Це означає, що підприємство оперує своєї діяльності значними обсягами власних оборотних засобів, що дозволяє самостійно визначати напрями їх використання.

Коефіцієнт фінансової напруги показує, що ПрАТ «Луцьк Фузд» значно зменшило обсяги позикових коштів порівняно з власним капіталом за 2019-2020 роки, що сприяло зміцненню фінансового стану підприємства.

Коефіцієнт співвідношення мобільних та іммобілізованих фінансових ресурсів вказує на значне перевищення оборотних коштів підприємства над основними, і є позитивним показником, адже підприємство надає перевагу більш мобільним активам, що забезпечує його фінансову стійкість.

Коефіцієнт майна виробничого призначення свідчить, що майже 50% всіх активів підприємства – це активи виробничого призначення, отже підприємство підтримує достатній рівень цих ресурсів, що забезпечує стабільний і безперебійний процес виробництва готової продукції. Останній чинник надає позитивний вплив на фінансову стійкість підприємства, його платоспроможність та зростання ділової активності та ефективності діяльності.

Коефіцієнт покриття запасів характеризує зростання забезпеченості запасів своїми оборотними засобами. За 2017-2020 роки цей показник зріс у 10 разів, що є позитивним фактором впливу на фінансову стійкість підприємства.

Аналіз показника поточних зобов'язань показує, майже всі зобов'язання підприємства є поточними. Цей фактор може вплинути на фінансову стійкість підприємства у разі зростання поточних зобов'язань, тому аналізу цього показника в динаміці має бути приділено увагу фінансового менеджера підприємства.

Коефіцієнт довгострокового залучення позичкових коштів показує, що підприємство користується довгостроковими кредитними ресурсами, але їхня частка у загальному обсязі довгострокового капіталу зменшувалася за 2018-2020 роки і становить лише 5,21%.

Загалом можна стверджувати, що фінансовий стан ПрАТ «Луцьк Фузд» стабільний і показники фінансової стійкості мають тенденцію до зростання. Слід зазначити, що у цьому велика заслуга фінансових менеджерів компанії, адже останніми роками економіка України переживає економічну кризу та підтримку фінансової стійкості підприємства з одночасним покращенням результатів діяльності потребує значних зусиль з боку фінансової служби та керівництва підприємства.

У таблиці 2.12 подано аналіз відносних показників фінансової стійкості ПрАТ «Волиньхолдинг» за 2017-2020 роки.

Таблиця 2.12

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Волиньхолдинг» за відносними показниками за 2017-2020 роки

Показник	Норма	Роки			
		2017	2018	2019	2020
1.Коефіцієнт автономії	>0,5	0,7539	0,8096	0,8269	0,7882
2.Коефіцієнт заборгованості	<0,67	0,3264	0,2351	0,2094	0,2688
3.Коефіцієнт самофінансування	>1,0	3,0639	4,2532	4,7763	3,7207
4. Коефіцієнт покриття активів	>0,1	0,5768	0,6651	0,7326	0,6713
5.Коефіцієнт фінансової напруги	<0,5	0,2461	0,1904	0,1731	0,2118
6.Коефіцієнт маневреності	0,2-0,35	0,4448	0,4669	0,5736	0,5489
7.Коефіцієнт співвідношення мобільних і іммобілізованих активів		1,3890	1,3168	1,8360	1,8126

<i>Продовження таблиці 2.12</i>					
8. Коефіцієнт майна виробничого призначення	>0,5	0,5550	0,5415	0,4310	0,4418
9. Коефіцієнт покриття запасів		2,4584	3,4421	6,0512	5,0139
10. Коефіцієнт поточних зобов'язань		1,0000	1,0000	0,9708	0,9562
11. Коефіцієнт довгострокового залучення позичкових коштів		0,0000	0,0000	0,0061	0,0116

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток Б]

Розраховані показники фінансової стійкості ПрАТ «Волиньхолдинг» за 2017-2020 роки демонструють стійкий фінансовий стан підприємства. Майже всі показники мають стабільну величину та перебувають у межах умовної норми, зокрема:

- коефіцієнт заборгованості показує, що ставлення позичкового капіталу до власного у 2017 році було на найвищому рівні – 32,64%, а у 2020 році становить 26,88%. Хоча слід зазначити незначне зростання цього показника, порівняно з 2019 роком;
- коефіцієнт самофінансування показує, що власний капітал більш ніж у 3 рази перевищує позичковий, що є вагомим фактором фінансової стійкості;
- коефіцієнт покриття активів власними оборотними коштами свідчить про значний обсяг власних оборотних коштів при фінансуванні активів. Цей показник майже в сім разів перевищує норму;
- коефіцієнт фінансової напруги менший за норму і тому фінансовий стан підприємства характеризується стабільністю;
- коефіцієнт маневреності показує, що підприємство має достатній обсяг коштів для маневрування, а капіталізованої менше половини власного капіталу;
- відносні показники фінансової стійкості свідчать, що мобільні активи підприємства перевищують іммобілізовані, тобто формуючи структуру активів підприємство надає перевагу більш мобільним – оборотним коштам;
- слід зазначити зменшення показника майна виробничого призначення у структурі активів підприємства. Цей показник знизився з 55,5 за 2017 рік до 44,18 за 2020 рік;
- особливої уваги заслуговує показник поточних зобов'язань, що показує,

що це зобов'язання підприємства є поточними, отже, короткостроковими.

Підсумовуючи, необхідно додати, що загалом фінансовий стан ПрАТ «Волиньхолдинг» за 2017-2020 роки був стійким і всі відносні показники фінансової стійкості мали тенденцію до покращення за 2020 рік.

Проаналізуємо також фінансову стійкість ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) та її зміну за відносними показниками за 2017-2020 роки за допомогою таблиці 2.13.

Таблиця 2.13

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) за відносними показниками за 2017-2020 роки

Показник	Норма	Роки			
		2017	2018	2019	2020
1. Коефіцієнт автономії	>0.5	0,14	0,24	0,20	0,19
2. Коефіцієнт заборгованості	<0.67	6,15	3,19	3,88	4,38
3. Коефіцієнт самофінансування	>1.0	0,16	0,31	0,26	0,23
4. Коефіцієнт покриття активів	>0.1	-0,70	-4,77	-15,36	-20,78
5. Коефіцієнт фінансової напруги	<0.5	0,86	0,76	0,80	0,81
6. Коефіцієнт маневреності	0.2-0.35	-2,53	-2,64	-3,64	-4,18
7. Коефіцієнт співвідношення мобільних і іммобілізованих активів		1,02	0,15	0,05	0,04
8. Коефіцієнт майна виробничого призначення	>0.5	0,50	0,87	0,95	0,96
9. Коефіцієнт покриття запасів		-95,08	-105748	-441,76	-592,96
10. Коефіцієнт поточних зобов'язань		0,7665	0,7993	1	1
11. Коефіцієнт довгострокового залучення позичкових коштів		0,59	0,39	0	0

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток В]

За результатами розрахунків, проведених у таблиці 2.13, можна зробити висновки щодо незадовільного фінансового стану ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК), оскільки жоден відносний показник фінансової стійкості не відповідає нормі.

Зокрема, слід зазначити, що лише 20% активів підприємства фінансуються за рахунок власного капіталу, решта 80% – за рахунок поточних зобов'язань, що призводить до погіршення фінансової стійкості. Коефіцієнт заборгованості перевищує норму більш ніж у 5 разів, що дестабілізує ситуацію.

Коефіцієнт покриття активів має негативне значення, адже підприємство не має власних оборотних коштів, отже, не може вільно розпоряджатися грошима та іншими активами, про що також свідчить коефіцієнт маневреності.

Усі відносні показники фінансової стійкості свідчать про кризовий фінансовий стан підприємства. На наш погляд, підприємство перебуває на межі банкрутства і йому необхідно терміново вживати відповідних заходів щодо фінансового оздоровлення, інакше такий стан фінансів призведе до ліквідації підприємства.

Отже, ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг», на відміну від ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) ефективно здійснюють фінансово-господарську діяльність, розширюючи виробництво, вкладаючи чистий прибуток, що залишається у розпорядженні підприємства у його розвиток, нарощуючи фінансові ресурси та забезпечують при цьому нормальну фінансову стійкість.

Про ефективність використання ресурсів та капіталу свідчать відповідні характеристики рентабельності. Керівництво підприємств використовує прогресивні методи управління активами, модернізує виробництво, удосконалює технологію виробництва та реалізації продукції, контролює оптимальність структури активів та капіталу.

Отримання чистого прибутку в останні роки дозволяє ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг» збільшувати власні кошти у складі джерел фінансування бізнесу, що призводить до більшої свободи та самостійності підприємства у прийнятті рішень щодо застосування цих ресурсів. Вміле керівництво та організація фінансів забезпечує довготривалу фінансову стійкість обом вищезгаданим підприємствам.

Але, враховуючи досвід ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК), необхідно розробити та окреслити на основі шляхів зміцнення фінансової стійкості підприємств для недопущення кризових явищ та забезпечення сталого фінансового стану підприємств у перспективі.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНОВОЇ СТІЙКІСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ НЕЮ

3.1. Розробка економіко-математичної моделі прогнозування фінансової стійкості підприємств

У сучасних умовах господарювання фінансова стійкість підприємства є основою його життєдіяльності та стабільності фінансового стану. Управління фінансовою стійкістю – це управління фінансами підприємства з урахуванням впливу внутрішніх та зовнішніх факторів на такому рівні, коли забезпечується стан фінансової рівноваги, що дозволяє утримувати основні показники господарської діяльності на стабільному рівні з перспективою зростання. Така рівновага відрізняється високим рівнем фінансової стійкості та платоспроможності підприємства та забезпечується оптимальними пропорціями при формуванні структури капіталу та раціональним розподілом фінансових ресурсів, достатнім рівнем самофінансування інвестиційних потреб.

Залежно від характеру впливу факторів на фінансову стійкість вона може бути поточною, тобто наявною на дату проведення аналізу та потенційною – інший рівень фінансової стійкості залежно від результату дії управлінських рішень щодо капіталу та активів на перспективну дату [18]. Звідси, фінансова стійкість підприємства у короткостроковому періоді означає досягнення стану рівноваги та утримання його у найближчому майбутньому на достатньому для нормального функціонування підприємства рівні, у довгостроковому періоді – трансформування факторів стабілізації у фактори розвитку на підприємстві.

«Фінансова стійкість підприємства залежить від ефективного управління фінансовими ресурсами та визначається оптимальною структурою активів, співвідношенням власних та позикових коштів, співвідношенням активів та джерел їх фінансування, від обраної стратегії діяльності та управління, галузі підприємства,

стадії його життєвого циклу, а також від загального рівня економічного розвитку країни» [20, с. 383].

Отже, мінливість довкілля та вплив внутрішніх чинників визначає необхідність подальших досліджень зміни фінансової стійкості під впливом цих факторів та пошук методів прогнозування таких змін.

Прогнозування фінансової стійкості – це сукупність аналітичних процедур, які використовуються для діагностики фінансової стійкості підприємства в майбутньому, шляхом розробки методів аналізу та прогнозування фінансової стійкості, на основі існуючої методології прогнозування та економічного аналізу фінансового стану. Завданням такого прогнозування є зниження ризику невизначеності після прийняття управлінських рішень, спрямованих на майбутнє. При цьому підході фінансовий аналіз використовується для обґрунтування довгострокових і короткострокових управлінських рішень щодо залучення фінансових ресурсів, їх розміщення та доцільності інвестицій як метод оцінки якості управління та методи прогнозування майбутніх економічних вигод. Загалом можна визначити низку завдань прогнозування, зокрема:

- визначення найбільш розумних і можливих варіантів довгострокових і поточних планів;
- визначення можливих напрямків розвитку підприємства та шляхів залучення необхідних для цього ресурсів;
- прогнозування наслідків управлінських рішень, які розробляються та впроваджуються.

Економетрична модель дозволяє розкрити особливості функціонування об'єкта дослідження та спрогнозувати його зміну в майбутньому відповідно до зміни параметрів. Результати кореляційно-регресійного аналізу використовуються для обґрунтування управлінських рішень щодо прогнозування та планування на майбутнє [59].

У таблиці 3.1 визначено основні етапи побудови економетричної моделі прогнозування фінансової стійкості підприємства.

Таблиця 3.1

Основні етапи побудови економетричної моделі прогнозування фінансової
стійкості підприємства

Назва етапу	Характеристика
Визначення мети дослідження	«Вибір відповідної теорії, яка пояснює поведінку економічної системи. Побудова системи показників, відбір чинників, що мають найбільший вплив на кожен показник. Вибір форми зв'язку показників між собою та відібраними чинниками» [25, с.682]
Побудова економетричної моделі	Відображення теорії у вигляді рівняння регресії або системи рівнянь і тотожностей, яка пов'язує відібрані змінні
Аналіз інформації	Знаходження даних про значення змінних
Вибір методу оцінки параметрів	Використання відповідного економетричного методу для оцінювання невідомих параметрів, які входять до рівнянь моделі
Перевірка якості побудованої моделі	Перевірка передбачає передусім її відповідність досліджуваному економічному процесу, а також адекватність, точність і прогнозу спроможність
Використання знайденої прийнятної моделі для прогнозу	На підставі рівнянь із оціненими параметрами та прогнозованих екзогенних змінних роблять передбачення потрібних показників, а саме значень ендогенних змінних

Джерело: побудовано автором на основі джерела [30, с.682]

Побудуємо економетричну модель залежності фінансової стійкості від зміни власного капіталу на основі коефіцієнта фінансової незалежності ПрАТ «Луцьк Фузд», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК). Цей коефіцієнт показує питому вагу власного капіталу підприємства у загальній вартості активів і його зростання є показником підвищення фінансової стійкості підприємства.

Для побудови економетричної моделі використаємо модель парної лінійної залежності коефіцієнта фінансової залежності від власного капіталу:

$$Y = a_0 + a_1 X, \quad (3.1)$$

де Y - коефіцієнт фінансової залежності;

X – обсяг власного капіталу;

a_0, a_1 – оцінки параметрів моделі.

При цьому використаємо метод найменших квадратів для визначення параметрів моделі:

$$\begin{cases} na_0 + a_1 \sum X_i = \sum Y_i \\ a_0 \sum X_i + a_1 \sum X_i^2 = \sum X_i Y_i \end{cases}, \quad (3.2).$$

Звідси:

$$a_0 = \bar{Y} + a_1 \bar{X} \quad (3.3)$$

$$a_1 = \frac{\sum (X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y})}{\sum (X_i - \bar{X})^2} = \frac{Cov(XY)}{Var(X)}, \quad (3.4)$$

Для визначення параметрів моделі для ПрАТ «Луцьк Фузд» побудуємо таблицю 3.2, ПрАТ «Волиньхолдинг» – таблицю 3.3, а для ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) – таблицю 3.4.

Таблиця 3.2

Визначення параметрів економетричної моделі для ПрАТ «Луцьк Фузд» за 2017-2020 роки

Рік	Y	X	X ²	XY	Y ²	X - \bar{X}	Y - \bar{Y}	Cov (X,Y)	(X - \bar{X}) ²	(Y - \bar{Y}) ²
2017	28,20	26854	721137316	757282,80	795,24	-32017,50	-15,63	500513,57	1025120306,25	244,38
2018	36,09	43787	1917301369	1580272,8	1302,49	-15084,50	-7,74	116791,74	227542140,25	59,95
2019	50,16	68351	4671859201	3428486,1	2516,03	9479,50	6,33	59981,54	89860920,25	40,04
2020	60,88	96494	9311092036	5874554,7	3706,37	37622,50	17,05	641369,57	1415452506,25	290,62
Сума	175,33	235486	16621389922	11640596,5	8320,13	-	-	1318656,42	2757975873,	634,98
Середнє	43,8325	58872	4155347481	2910149,1	2080,03	-	-	329664,10	689493968,25	158,74

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток А]

Розрахунок оцінок параметрів моделі:

$$a_1 = \frac{1318656,42}{2757975873} = 0,000478125$$

$$a_0 = 43,8325 + 0,000478125 \times 58872 = 71,98$$

Отже, лінійна модель залежності коефіцієнта фінансової залежності (автономії) від змін власного капіталу для ПрАТ «Луцьк Фузд» має вигляд:

$$Y = 71,98 + 0,000478125 \times X, \quad (3.5)$$

Ця модель показує, що при зміні власного капіталу підприємства на 1000 тис. грн, коефіцієнт автономії буде зростати і приріст складатиме приблизно 0,0005%.

Визначимо коефіцієнт еластичності для перевірки значущості моделі:

$$K_{el} = a_1 \frac{\bar{X}}{\bar{Y}} = 0,000478125 \cdot \frac{58872}{43,8325} = 0,6432$$

Отже, коефіцієнт фінансової залежності збільшиться на 1% при зростанні власного капіталу на 0,6432%.

Для оцінки тісноти зв'язку використаємо лінійний коефіцієнт кореляції Пірсона:

$$r_{XY} = \frac{Cov(XY)}{\sqrt{Var(X) \times Var(y)}} = 0,9965$$

Отже, зв'язок між коефіцієнтом фінансової незалежності та власним капіталом для підприємства ПрАТ «Луцьк Фузд» є прямим і за шкалою Чеддока оцінюється як сильний.

Для визначення параметрів моделі для ПрАТ «Волиньхолдинг» побудуємо таблицю 3.3.

Таблиця 3.3

Визначення параметрів економетричної моделі для ПрАТ «Волиньхолдинг» за 2017-2020 роки

Рік	Y	X	X ²	XY	Y ²	X - \bar{X}	Y - \bar{Y}	Cov(X,Y)	(X - \bar{X}) ²	(Y - \bar{Y}) ²
2017	75,39	463357	214699709449	34932484,23	5683,65	-166816,25	-4,08	679776,22	27827661264,06	16,61
2018	80,96	565568	319867162624	45788385,28	6554,52	-64605,25	1,49	-96584,85	4173838327,56	2,24
2019	82,69	702279	493195793841	58071450,51	6837,64	72105,75	3,22	232541,04	5199239183,06	10,40
2020	78,82	789489	523292881121	52227522,98	6212,59	159315,75	-0,65	-102758,66	25381508198,06	0,42
Сума	317,86	2520693	651055547035	201019843	25288,40		-	712973,75	52582246972,75	29,66
Середнє	79,47	530173,25	12763886758,75	50254960,75	5322,10			78243,44	5645561743,19	7,41

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток Б]

Розрахунок оцінок параметрів моделі:

$$a_1 = \frac{712973,5}{62582246972,75} = 0,00001139$$

$$a_0 = 79,47 + 0,00001139 \times 630173,25 = 86,6443$$

Отже, лінійна модель залежності коефіцієнта фінансової залежності (автономії) від змін власного капіталу для ПрАТ «Волиньхолдинг» має вигляд:

$$Y = 86,6443 + 0,00001139 \times X, \quad (3.6)$$

Ця модель показує, що при зміні власного капіталу підприємства на 1000 тис. грн, коефіцієнт автономії буде зростати і приріст складатиме 0,00001139%.

Визначимо коефіцієнт еластичності для перевірки значущості моделі:

$$K_{el} = a_1 \frac{\bar{X}}{\bar{Y}} = 0,00001139 \cdot \frac{630173,25}{79,47} = 0,0905$$

Отже, коефіцієнт фінансової залежності збільшиться на 1% при зростанні власного капіталу на 0,0905%.

Для оцінки тісноти зв'язку використаємо лінійний коефіцієнт кореляції Пірсона:

$$r_{XY} = \frac{Cov(XY)}{\sqrt{Var(X) \times Var(y)}} = 0,5233$$

Отже, зв'язок між коефіцієнтом фінансової незалежності та власним капіталом є прямим і за шкалою Чеддока оцінюється як середній.

Для визначення параметрів моделі для ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) побудуємо таблицю 3.4.

Таблиця 3.4

Визначення параметрів економетричної моделі для ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) за 2017-2020 роки

Рік	Y	X	X ²	XY	Y ²	X - \bar{X}	Y - \bar{Y}	Cov (X,Y)	(X - \bar{X}) ²	(Y - \bar{Y}) ²
2017	13,99	39495	1559855025	552535,1	195,7201	4855,00	-5,25	-25476,61	23571025,00	27,53626
2018	23,88	40121	1609694641	958089,5	570,2544	5481,00	4,64	25445,54	30041361,00	21,55281
2019	20,48	31395	985646025	642969,6	419,4304	-3245,00	1,24	-4031,91	10530025,00	1,543806
2020	18,6	27549	758947401	512411,4	345,96	-7091,00	-0,64	4520,51	50282281,00	0,406406
Сума	76,95	138560	4914143092	2666006	1531,365	-	-	457,53	114424692,00	51,04
Середнє	19,2375	34640	1228535773	666501,4	382,8412	-	-	114,38	28606173,00	12,76

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток В]

Розрахунок оцінок параметрів моделі:

$$a_1 = \frac{457,53}{114424692} = 0,000004$$

$$a_0 = 19,2375 + 0,000004 \times 346640 = 19,376$$

Отже, лінійна модель залежності коефіцієнта фінансової залежності (автономії) від змін власного капіталу для ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) має вигляд:

$$Y = 19,376 + 0,000004 \times X, \quad (3.5)$$

Ця модель показує, що при зміні власного капіталу підприємства на 1000 тис. грн, коефіцієнт автономії буде зростати і приріст складатиме приблизно 0,000004%.

Визначимо коефіцієнт еластичності для перевірки значущості моделі:

$$K_{el} = a_1 \frac{\bar{X}}{\bar{Y}} = 0,000004 \cdot \frac{34640}{19,2375} = 0,0072$$

Отже, коефіцієнт фінансової залежності збільшиться на 1% при зростанні власного капіталу на 0,0072%.

Для оцінки тісноти зв'язку використаємо лінійний коефіцієнт кореляції Пірсона:

$$r_{XY} = \frac{Cov(XY)}{\sqrt{Var(X) \times Var(y)}} = 0,06$$

Отже, зв'язок між коефіцієнтом фінансової незалежності та власним капіталом є прямим і за шкалою Чеддока оцінюється як низький.

Таким чином, використовуючи певні показники діяльності підприємств можна визначити їх вплив на його фінансову стійкість, побудувавши економетричну модель її оцінки.

Побудова економетричної моделі залежності коефіцієнту фінансової залежності від власного капіталу показала, що на рівень фінансової стійкості впливає не тільки зміна власного капіталу, а й інші фактори. Врахувати ці фактори допоможе більш складна багатфакторна модель прогнозування фінансової стійкості, яку можна побудувати, враховуючи вплив зміни коефіцієнту левериджу, коефіцієнту заборгованості, коефіцієнту маневреності та коефіцієнту швидкої ліквідності.

Така модель матиме такий вигляд:

$$Y = a_0 + a_1 X_1 + a_2 X_2 + a_3 X_3 + a_4 X_4, \quad (3.6)$$

де Y – значення коефіцієнта автономії,

X_1 - коефіцієнт фінансового левериджу,

X_2 - коефіцієнт заборгованості,

X_3 - маневреності,

X_4 - коефіцієнт швидкої ліквідності,

a_0, a_1, a_2, a_3, a_4 – оцінки параметрів моделі [44].

Ця модель дозволить спрогнозувати платоспроможність підприємств на перспективу не залежно від основних показників фінансової стійкості.

Також, можна змінювати та розширювати набір показників впливу на фінансову стійкість, зокрема додавати показники платоспроможності, структури капіталу та активів.

Підсумовуючи вищесказане, робимо висновки, що, умови та відмінності господарської та фінансової діяльності, ефективність управління у минулому та стратегії і плани розвитку є різними для різних підприємств, тому при визначенні факторів впливу на фінансову стійкість різних підприємства та формуючи набір

показників слід враховувати специфіку їхньої діяльності, стан виробничого та споживчого ринків, рівень розвитку галузі, інші фактори, які є визначальними саме для конкретного підприємства. Залежно від цього і моделі прогнозування фінансової стійкості будуть мати різні складові та значення параметрів.

3.2. Основні напрямки покращення системи управління фінансовою стійкістю підприємств

Важливою передумовою забезпечення фінансової стійкості підприємств є якісний фінансовий менеджмент як ефективна система управління, що включає комплекс дій, принципів та методів розробки та реалізації управлінських рішень. Ефективний фінансовий менеджмент сприяє формуванню фінансового, виробничого, ресурсного, людського, технологічного та інноваційного потенціалу для забезпечення стратегічного розвитку підприємств. Таким чином, для сталого функціонування підприємств важливою є розробка та впровадження ефективного механізму управління фінансовою стабільністю (рис. 3.1), як системи методів, форм, прийомів та важелів, норм та нормативів, інформаційно-нормативного забезпечення, що допомагають підтримувати кредитоспроможність та платоспроможність ризику.

Рис. 3.1. Основні складові механізму управління фінансовою стійкістю підприємств

Джерело: побудовано автором на основі джерел [13;15;20]

Цілі та завдання управління фінансовою стійкістю підприємств наведені у таблиці 3.5 потрібно постійно моніторити та вдосконалювати – це шлях до покращення управління фінансовою стійкістю.

Таблиця 3.5

Цілі та завдання управління фінансовою стійкістю підприємств

Тип цілі за пріоритетністю		Показники оцінки міри виконання цілі
основна	Допоміжна	
Збалансованість активів та пасивів	Достатність власного капіталу	Наявність та обсяг власного оборотного капіталу, величина власних та порівняних до них оборотних активів, рівень забезпеченості власними оборотними активами господарської діяльності.
	Гнучка структура капіталу	Рівень маневреності власних оборотних активів, рівень поточної забезпеченості господарської діяльності оборотними активами.
	Організація руху капіталу	Швидкість обороту поточних зобов'язань, в т.ч. кредиторської заборгованості з оплати праці та перед бюджетом, тривалість руху обороту сукупного капіталу.
	Забезпеченість власного капіталу для фінансування оборотних активів	Рівень поточної забезпеченості господарської діяльності оборотними активами, рівень забезпеченості власними оборотними активами господарської діяльності, коефіцієнти завантаження оборотних коштів, обсяг надлишку (нестачі) робочого, функціонуючого капіталу та загальних джерел формування запасів.
Збалансованість доходів і витрат	Достатній рівень рентабельності	Рентабельність сукупного капіталу, чиста рентабельність власного капіталу, визначення факторів впливу на рентабельність власного капіталу за моделлю фірми Du Pont.
	Зміна структури витратомісткості господарського процесу	Витратомісткість продукції, матеріало- та трудомісткість продукції, частка напівфабрикатів та імпоротної складової в вартості готової продукції.
	Збільшення обсягу товарообороту	Обсяг валової, готової, товарної та реалізованої продукції, тривалість операційного та фінансового циклів.
Збалансованість грошових потоків	Забезпечення платоспроможності та самофінансування	Поточна платоспроможність, коефіцієнт втрати (відновлення) платоспроможності, коефіцієнти поточної, швидкої та миттєвої ліквідності
	Зниження дебіторської заборгованості	Оптимальний розмір дебіторської заборгованості, середній період інкасації дебіторської заборгованості та «вік» простроченої заборгованості.
	Забезпечення кредитоспроможності	Коефіцієнти обслуговування фінансового боргу, показник достатності грошового потоку, коефіцієнти стійкого та внутрішнього економічного зростання.

Джерело: побудовано автором на основі джерела [26 с. 681]

Як бачимо із таблиці 3.5, основними цілями для усіх суб'єктів господарювання у процесі управління фінансовою стійкістю, в тому числі для ПрАТ «Луцьк Фузд», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) є

збалансованість активів і пасивів, збалансованість доходів та витрат та збалансованість грошових потоків.

У цих напрямках і необхідно здійснювати покращення управління фінансовою стійкістю.

Проведені дослідження фінансової стійкості ПрАТ «Луцьк Фузд», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) показав, що має абсолютну фінансову стійкість, забезпечує оптимальність структури капіталу та забезпечує раціональне його використання для підтримання та зростання ефективності господарської діяльності та фінансової стійкості.

Загальною рекомендацією для збереження абсолютного типу фінансової стійкості ПрАТ «Луцьк Фузд» є втримання показників фінансової стійкості та структури капіталу у нормативних межах та управління використанням капіталу у пропорціях, що задовольняють вимозі мінімізації ризику з одночасним забезпеченням достатньої платоспроможності у перспективі.

Щодо ПрАТ «Волиньхолдинг», то його показники фінансової стійкості знаходяться у межах норми, але при цьому знижується рентабельність активів, капіталу тощо і останніми роками відмічаються значне зростання рівня дебіторської заборгованості. Отже, це підприємство має зосередитися на досягненні таких допоміжних цілей найближчим часом:

- забезпечення зростання рівня рентабельності;
- зміна структури витратомісткості продукції;
- зниження дебіторської заборгованості.

Натомість, ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) здійснює управління фінансовою стійкістю неефективно. Тип фінансової стійкості – кризова, отже підприємство потребує значного вдосконалення системи управління фінансовою стійкістю.

Для забезпечення досягнення вищезгаданих цілей управління фінансовою стійкістю ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) має використовувати основні методи фінансового прогнозування та планування діяльності та застосовувати комплекс антикризових засобів.

У системі управління підприємством підсистема управління фінансовою стійкістю має вагоме значення, адже обґрунтування фінансових показників, проведених фінансових операцій і результативність управлінських рішень визначаються через результати фінансового прогнозування та планування. Тому ці напрямки діяльності фінансових менеджерів є одним із резервів покращення системи управління фінансовою стійкістю ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК).

Фінансове планування та прогнозування пов'язане із використанням формуванням фінансових ресурсів, що включає отримання від підприємства позитивного результату – отримання прибутку та максимізацію ринкової вартості підприємства.

Оцінити вплив фінансового планування та прогнозування на покращення фінансової стійкості можна через дослідження принципів за якими воно здійснюється (таблиця 3.6).

На наш погляд, ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) має складати три види фінансових планів, зокрема:

- прогнозний баланс активів і пасивів. Цей план допоможе визначити основні джерела фінансування активів, структуру вкладень фінансових ресурсів. При цьому, на наш погляд, необхідно використовувати такий метод, як матричний баланс, для визначення активів та одночасного дослідження пасивів і рівня їх відповідності активам. Зокрема, якщо підприємство планує збільшити обсяг необоротних активів, наприклад модернізацію чи придбання основних фондів, фінансові менеджери повинні визначити адекватне джерело – довгостроковий пасив, а коли мова йде про поповнення оборотних коштів – то короткостроковий. Такий план дозволить утримувати баланс між активами і пасивами підприємства;

- бюджет доходів та витрат. Цей план має складатися з кількох більш детальних планів, зокрема бюджет виробництва, бюджет витрат та бюджет прибутків та збитків. Цей план допоможе організувати пошук та використання резервів економії витрат та зростання прибутків, утримання витрат в запланованих межах, виявити збиткові напрямки діяльності тощо;

Таблиця 3.6

Основні принципи фінансового планування та прогнозування підприємства

Принцип	Характеристика
Наукової обґрунтованості плану	Основа – розробка основних показників плану через техніко-економічне обґрунтування, керуючих результатами аналізу та чинним законодавством, а також враховуючи зарубіжний досвід
Комплексності планування	Полягає в єдності виробничо-господарського плану діяльності із його ресурсним забезпеченням
Альтернативності	Полягає в розробці альтернативних планів розвитку та вибір найкращого на основі розрахунків їх ефективності
Системності у плануванні	Основа планування – системний підхід до досліджень та вибору найбільш адекватних показників фінансового стану, їх групування, розробку моделей прогнозування
Нормативного забезпечення	Показники фінансової стійкості мають мати нормативне вираження на основі законодавства та прогресивних методик дослідження фінансового стану
Орієнтація плану та соціально-економічний розвиток підприємства	Напрямки використання фінансових ресурсів мають відповідати стратегії розвитку підприємства як в економічному, так і в соціальному аспекті, стимулювати використання досягнень науково-технічного прогресу на виробництві, удосконалення організації праці та виробництва, застосування прогресивних технологій з одночасним задоволення соціальних потреб працівників
Оптимальності у плануванні	Передбачає вибір найбільш економічно вигідного варіанту
Визначення провідних ланок і напрямків	Визначає необхідність вибору першочергового напрямку використання фінансових ресурсів на кожному етапі планування для забезпечення прискорення економічного розвитку
Взаємозв'язок поточних та перспективних планів	Поточні плани мають бути підпорядковані перспективному та сприяти досягненню кінцевого результату діяльності
Збалансованості ризиків	Ризик інвестування має відповідати призначенню ресурсного джерела. Тобто найбільш ризикові проекти повинні фінансуватись із власного капіталу

Джерело: побудовано автором на основі джерел [17;37;48]

- план руху грошових коштів – вхідних та вихідних грошових потоків. Управління рухом грошових коштів є дуже важливим для ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК), адже кризовий стан фінансової стійкості передбачає

втрату платоспроможності, а суть управління рухом грошових коштів зводиться до забезпечення максимально можливої синхронності надходжень і витрат, формуванні достатньої фінансової подушки і запобіганні дефіциту грошових коштів на залишках.

Фінансове планування полягає у науковому обґрунтуванні ресурсних можливостей економічного і соціального розвитку підприємства на середньострокову та довгострокову перспективу. Головна мета фінансового планування та прогнозування – забезпечити фінансову стійкість та можливості самофінансування підприємства у довгостроковій перспективі через управління грошовими потоками, вибір напрямів вкладення фінансових ресурсів й оцінку ефективності їх використання, а також можливості адаптації до впливу негативних факторів у майбутньому. Позитивне значення фінансового планування та прогнозування подано на рис. 3.2.

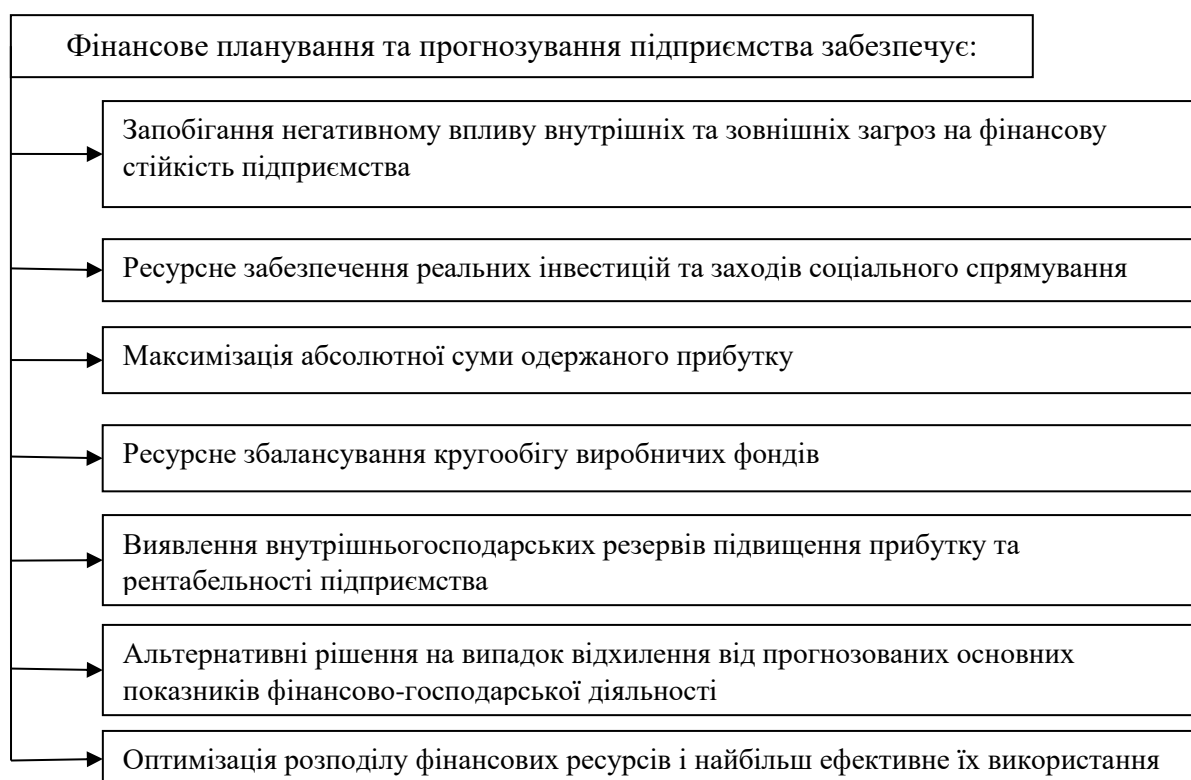

Рис. 3.2 Результати ефективного управління фінансами підприємств на основі планування та прогнозування

Джерело: побудовано автором на основі джерел [8;22;61]

Отже, фінансове планування та прогнозування є важливим інструментом у координації та забезпеченні фінансово стійкості на підприємстві, причому цей інструмент має використовуватись на всіх стадіях розвитку підприємства. На жаль, наразі підприємства звертаються до нього переважно при настанні кризових типів фінансової стійкості.

3.3. Удосконалення управління фінансовою стійкістю підприємств за сучасних умов на етапі розвитку економіки України

Сучасний розвиток економіки держави характеризується значними негативними факторами впливу: політичними, економічними, соціальними та іншими. Зокрема, фінансово-економічні кризи, як світові, так і локальні негативно впливають на курси національної та інших валют, на стан економіки. Також значний вплив на фінансово-господарську діяльність справляє політична нестабільність, військові дії на сході нашої країни та епідемія COVID-19. Отже, суб'єкти господарювання постійно відчувають дестабілізаційні впливи зовнішнього середовища, а отже криза стала невід'ємною складовою функціонування будь-якого підприємства. Деякі підприємства, наприклад, ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг», використовують усі важелі та можливості для втримання стабільності фінансового стану, а деякі підприємства, такі як ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) – не справляються і потребують антикризових заходів і кардинальних змін для зміцнення фінансового стану.

Сучасний стан та зміни економіці спонукають підприємства маневрувати та розробляти стратегії існування у мінливому середовищі, а ті підприємства, що неефективно керують фінансовою діяльністю зазнають краху та банкрутують. Підприємства-лідери швидко адаптуються до змін для розширення своїх ринків збуту за рахунок тих, хто звільнив потенційні нішу. Лідери розглядають зміни як можливості для власного розвитку, використовують внутрішні та зовнішні резерви для покращення діяльності підприємства, її розширення та стабільного розвитку. Тому основним завданням фінансового менеджменту у сучасних умовах є розробка

нових методів та інструментів управління фінансовим станом підприємства з метою забезпечення перспективної фінансової стійкості.

Зважаючи на проведені дослідження фінансової стійкості ПрАТ «Луцьк Фузд», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК), можемо запропонувати ряд універсальних заходів з мінімізації ризиків втрати фінансової стійкості.

Збалансованість джерел фінансування активів має суттєве значення для поліпшення фінансового стану підприємств. Одним із основних заходів, спрямованих на зміцнення фінансового стану є оптимізація співвідношення власного та позикового капіталу, за якої мінімізується фінансовий ризик та максимізується рентабельність власного капіталу підприємств.

Відмітимо, що ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг» наразі нарощує обсяг власного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку, фінансує розширення виробничого потенціалу за рахунок довгострокових кредитів і планомірно зменшує обсяги поточних зобов'язань за рахунок зниження кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги, що говорить про ефективність діяльності з управління фінансовою стійкістю.

ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) має кризовий фінансовий стан через зниження обсягів власного капіталу за рахунок значних обсягів збитків. Нарощення власного капіталу за рахунок внутрішніх джерел підприємством наразі неможливе через неефективну діяльність. Також наразі неможливе залучення фінансових ресурсів через кредитування, оскільки підприємство є некредитоспроможним і збитковим. Тому ми пропонуємо, звернутися до зовнішніх джерел – власників підприємства, які для стабілізації ситуації повинні збільшити власні ресурси підприємства через додаткові внески.

Мінімальний фінансовий ризик забезпечується оптимальним рівнем ліквідності активів, який реалізується через механізм фінансової стабілізації – тобто забезпечення стійкого зниження фінансових зобов'язань та одночасне зростання грошових активів, які забезпечують виконання цих зобов'язань.

Заходи зі зниження обсягу зобов'язань можуть бути представлені наступним переліком:

- зменшення сум постійних витрат, зокрема адміністративних витрат, та інших. Постійні витрати підприємства не залежать від зміни обсягів виробництва чи реалізації продукції, тому їх зменшення до мінімального рівня позитивно вплине на отримання прибутку підприємства, який є основним внутрішнім джерелом поповнення власного капіталу та фінансування розвитку підприємства;
- зниження рівня умовно-змінних витрат, що призведе до зниження рівня собівартості та потенційного зростання прибутку – джерела власних фінансових ресурсів, а також до зниження вихідного грошового потоку підприємства;
- подовження строків кредиторської заборгованості за товарними операціями, що, по-перше, дозволить підприємству довше користуватись безкоштовними фінансовими ресурсами, а по-друге – покращить миттєву ліквідність активів;
- відтермінування виплат дивідендів та відсотків, що забезпечить платоспроможність підприємства на цей період для виплати інших зобов'язань.

Зростання обсягів грошових активів можна забезпечити наступними управлінськими діями:

- рефінансування дебіторської заборгованості через використання інструментів фінансового ринку та примусового стягнення заборгованості;
- прискорення оборотності дебіторської заборгованості, тобто таке управління дебіторською заборгованістю, що призведе до зменшення її до мінімально обґрунтованого рівня, недопущення виникнення простроченої, сумнівної та безнадійної заборгованості;
- оптимізація запасів товарно-матеріальних цінностей через використання інструментів нормування товарних запасів через техніко-економічні розрахунки мінімального їх обсягу залежно від сезону та інших факторів;

- скорочення резервних, страхових та сезонних запасів матеріальних ресурсів та готової продукції в період кризового фінансового стану.

Одним із основних завдань управління фінансовою стійкістю є забезпечення ліквідності активів та рентабельності їх використання. Оптимальне управління активами також має мінімізувати втрати оборотних коштів в процесі їх використання. Ефективне управління оборотними активами дозволяє скоротити тривалість виробничого та всього операційного циклу, вивільнити з поточного господарського обороту частину фінансових ресурсів, реінвестуючи їх в обіг знову.

Проведені дослідження фінансової стійкості ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг» показало значне зростання обсягів дебіторської заборгованості цих підприємств. Тому доцільно запропонувати ряд заходів із зменшення дебіторської заборгованості та покращення розрахунків і дебіторами.

Для мінімізації обсягу дебіторської заборгованості ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг» доцільно використовувати заходи, що показані на рисунку 3.3.

На наш погляд, аналізовані підприємства не можуть взагалі обійтися без дебіторської заборгованості. Адже надання комерційного кредиту стимулює зростання обсягів реалізації. Тому, важливим є визначення мінімально обґрунтованого рівня дебіторської заборгованості для кожного контрагента та загалом по підприємству.

Ми пропонуємо, встановити обов'язкові строки погашення заборгованості на рівні 10 днів з моменту відвантаження товару, причому закріпити ці домовленості у договорах купівлі-продажу. Дебіторська заборгованість, термін якої є більшим має бути об'єктом особливої уваги фінансових менеджерів.

Рисунок 3.3 Заходи з мінімізації дебіторської заборгованості

Джерело: побудовано автором на основі джерела [41]

Для розрахунку економічного ефекту від впровадження запропонованих заходів на ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг» встановимо такі умови: рівень чистого доходу від реалізації продукції відповідатиме 2020 року, а рівень допустимої дебіторської заборгованості із врахуванням запропонованих заходів складатиме 15% (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Розрахунок економічного ефекту від зниження дебіторської заборгованості підприємств за 2020 рік

Показник	2020 рік	Плановий рік	Відхилення	
			Абсолютне, тис. грн	Відносне, %
ПрАТ «Луцьк Фузд»				
Виручка від реалізації продукції	362 391	362391	0	0
Дебіторська заборгованість	79 352	54358,65	-24 993	-31
Мінімально обґрунтований рівень дебіторської заборгованості	54358,65	54358,65	0	0
Відхилення від мінімально обґрунтованого рівня	24 993	0	-24 993	-100
Рівень понаднормової дебіторської заборгованості, %	31,5	15	-16,5	-52

<i>Продовження таблиці 3.7</i>				
ПрАТ «Волиньхолдинг»				
Виручка від реалізації продукції	1 408 750	1 408 750	0	0
Дебіторська заборгованість	548 624	211312,5	-337 312	-61
Мінімально обґрунтований рівень дебіторської заборгованості	211312,5	211312,5	0	0
Відхилення від мінімально обґрунтованого рівня	337 312	0	-337 312	-100
Рівень понаднормової дебіторської заборгованості, %	61,48	15	-46,48	-76

Джерело: побудовано автором за даними фінансової звітності [Додаток А, Б]

Отже, розрахований економічний ефект від впровадження заходів із мінімізації дебіторської заборгованості складатиме для ПрАТ «Луцьк Фузд» – 24993 тис грн вивільнених оборотних коштів, а для ПрАТ «Волиньхолдинг» – 337312 тис. грн.

Таким чином, запропоновані заходи мають вимірюваний економічний ефект від їх впровадження, отже є виправданими.

На нашу думку, ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) має терміново визначити та запровадити заходи із запобігання банкрутству, зокрема, розробити стратегію запобігання банкрутству та план санаційних заходів із покращення фінансової стійкості підприємства.

Стратегія запобігання банкрутству визначається як спосіб дій, які забезпечують уникнення підприємством кризового стану, а при виникненні порушення фінансової стійкості – вибір механізмів захисту від можливого банкрутства, спрямованих на фінансове оздоровлення підприємства через координацію управлінських рішень.

Реалізація такої стратегії ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) має відбуватись у кілька етапів:

- проведення аналізу фінансового стану для виявлення масштабів кризи та окреслення цілей і напрямків виходу з кризи відповідно до поточного стану. Проведений нами аналіз показав кризовий стан, отже заходи відповідні заходи мають мати не попереджувальний характер, а ознаки санації;

- розробка та деталізація за виконавцями стабілізаційної програми з врахуванням внутрішніх механізмів стабілізації та вибір ефективної форми санації, оскільки ситуація є кризовою і погіршується за 2017-2020 роки;

- контроль результатів розроблених заходів щодо відновлення платоспроможності підприємств та стабілізації фінансового стану [18, с. 194].

Зупинимось більш детально на заходах стабілізаційної програми:

- оптимізація статей витрат та скорочення їх обсягу. Зокрема, значними були інші операційні витрати та ніші витрати, які включали собівартість реалізованих виробничих запасів, суми безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів, втрати від знецінення запасів, браку та псування цінностей, визнані штрафи, пені тощо;

- ефективна кадрова політика, що передбачає скорочення чисельності працівників відповідно до мінімального рівня для забезпечення поточної діяльності підприємства;

- впровадження ефективної системи управління підприємством в цілому, скорочення невиправданих структур та працівників;

- оптимізація бюджетування. Складання планів доходів та витрат за центрами цих витрат та контроль за перевитратами коштів, ресурсів тощо;

- оптимізація системи планування грошових потоків. Плани руху грошових коштів мають складатись підприємством на день, тиждень, місяць, квартал та рік. Це дозволить в оперативному режимі управляти платоспроможністю і дозволить мінімізувати ризики її втрати тощо.

Таким чином, перелік заходів із підтримки фінансової стійкості підприємств на достатньому рівні включає такі основні та важливі складові:

- системний та постійний аналіз фінансового стану для вчасного виявлення ознак його погіршення, на початкових етапах, коли заходи із стабілізації матимуть найбільший ефект;

- оптимізація структури джерел формування фінансових ресурсів відповідно до цілей та завдань розвитку підприємства. Це стосується не тільки нарощення

власного капіталу, а й обґрунтованого використання позикових коштів для певних програм розвитку;

- розробка та впровадження фінансових стратегій, що поєднують обґрунтування джерел коштів та їх спрямування в активи;
- аналіз статей собівартості продукції, їх деталізація та контроль за зниженням;
- підтримка конкурентоспроможності продукції, використання можливостей розширення ринку та входження у незаповнені ніші;
- впровадження заходів із попередження кризових ситуацій через розробку кризових планів, з визначення ознак кризи та її типу;
- стимулювання вхідного грошового потоку через зростання обсягів реалізації продукції, фінансову та інвестиційну діяльність підприємства;
- визначення напрямків розподілу прибутку відповідно до потреб підприємства, проведення адекватної дивідендної політики;
- розробка та запровадження заходів нівелювання зовнішніх негативних впливів.

Отже, запропоновано низку практичних заходів зі зміцнення фінансового стану підприємств у розрізі цілей управління фінансовою стійкістю та зважаючи на початковий фінансовий стан трьох підприємств. Зокрема, визначено, що ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг» має вдосконалювати методи оперативного реагування на погіршення фінансового стану зокрема запропоновано ряд заходів із скорочення дебіторської заборгованості як інструменту економії оборотних активів та оптимізації напрямків використання фінансових ресурсів. Для ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) було запропоновано кроки із антикризового управління фінансовим станом підприємства, зокрема запропоновано заходи із економії витрат, приросту фінансових ресурсів та загального покращення ефективності управління платоспроможністю.

ВИСНОВКИ

Фінансова стійкість підприємства є однією із найважливіших характеристик фінансового стану підприємства. Це ми з'ясували після аналізу теоретично-методичних аспектів фінансової стійкості підприємства у процесі господарювання. На нашу думку, тема роботи є надзвичайно актуальною у сучасних умовах господарювання, адже через зростання кількості та сили впливу негативних зовнішніх факторів на середовище функціонування підприємства, зокрема, військові дії, світова економічна криза, пандемія, забезпечення фінансової стійкості, зростання вартості ресурсів, ефективне управління фінансовою стійкістю набуває дуже важливого значення.

Отже, фінансова стійкість підприємства – це така ознака фінансового стану підприємства, за якої забезпечується оптимальність джерел фінансових ресурсів та ефективне їх використання в умовах середовища функціонування підприємства під впливом низки внутрішніх та зовнішніх факторів. Серед таких факторів основними є: структура та динаміка витрат, галузева належність, структура послуг, розмір уставного капіталу, стан майна і фінансових ресурсів, рівень платоспроможного попиту, конкуренція, економічні умови господарювання, зовнішньоекономічні зв'язки, податкова, кредитно-фінансова, облікова, інвестиційна політика тощо.

Від фінансового потенціалу підприємства залежить фінансова стійкість. Фінансовий потенціал визначається обсягом власних та залучених фінансових ресурсів підприємства, якими воно може розпоряджатися на поточні та майбутні витрати. Тому, ефективність управління фінансовою стійкістю підприємства залежить від раціональності управління його фінансовим потенціалом.

Важливою передумовою забезпечення стабільності фінансового стану підприємства є якісний фінансовий менеджмент, тобто система управління фінансовою стійкістю, що включає комплекс дій, принципів, методів розробки та реалізації управлінських рішень. Ефективний фінансовий менеджмент дозволяє сформувати ресурсний, фінансовий, виробничий, кадровий, технологічний, інноваційний потенціал та забезпечити необхідний рівень кредитоспроможності

підприємства та стабільний економічний розвиток у стратегічній перспективі, підвищуючі ефективність господарської діяльності та ринкову вартість підприємства.

Система фінансового менеджменту є частиною загальної системи управління підприємством і призначена для забезпечення збалансованості джерел фінансових ресурсів і активів, балансу доходів та витрат і збалансованості вхідних та вихідних грошових потоків підприємства.

Ефективне управління фінансовою стійкістю підприємства неможливе без якісного та всебічного аналізу фінансового стану. Цей аналіз проводиться фінансовою службою підприємства в декілька етапів. Завдання аналізу фінансового стану є різними в залежності від цілей аналізу і специфіки підприємства. Але переважно аналіз фінансового стану підприємства проводиться за такими напрямками: оцінка майнового стану; аналіз прибутковості і рентабельності; аналіз ділової активності; аналіз ліквідності та платоспроможності; аналіз фінансової стійкості; прогнозування фінансового стану підприємства на основі отриманих даних.

Визначення фінансового стану підприємства на певну дату допомагає відповісти на питання наскільки правильно підприємство управляє фінансовими ресурсами за певний період, що передувало у цій даті, як вони використовували майно, яка структура цього майна, наскільки раціонально воно поєднувало власні та позичкові джерела фінансування, яка віддача виробничого потенціалу.

Зокрема, оцінку фінансової стійкості підприємства, можна визначити за допомогою абсолютних та відносних показників, що характеризують структуру капіталу підприємства та активів, у які цей капітал інвестований.

За допомогою чітко організованого аналізу, можна вчасно відстежити погіршення фінансового стану підприємства, коли поряд з показниками стабільності фінансового стану з'являються показники, що вказують на негативні тенденції у виробничі і господарській діяльності, які можуть призвести до банкрутства.

Проведений комплексний аналіз фінансової стійкості трьох вітчизняних підприємств – ПрАТ «Луцьк Фузд», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК), дозволяє зробити певні висновки:

- структура активів ПрАТ «Луцьк Фузд» за 2017-2020 роки є оптимальною, в ній незначно переважають необоротні активи, що є нормальним для виробничого підприємства. Основним джерелом формування активів ПрАТ «Луцьк Фузд» за 2017 рік був позичковий капітал, рівень якого сягав 71,83% усіх фінансових ресурсів за 2018 рік та уже 39,12% за 2020 рік. Відповідно зростала питома вага власного капіталу у структурі пасивів з 30 до 60% протягом аналізованих років, що вказує на зміцнення фінансової стійкості підприємства за 2020 рік. Основу власного капіталу підприємства складає нерозподілений прибуток – стабільне внутрішнє джерело поповнення власного капіталу. Показник рентабельності власного капіталу вказує на досить високу ефективність використання цього виду ресурсів, хоч і спостерігається зменшення його за 2017-2020 роки. Це зменшення пояснюється тим, що темпи приросту власного капіталу є вищими за темпи приросту чистого прибутку, але загалом ситуація є позитивною, на що вказує показник рентабельності активів підприємства;

- структурно у складі активів ПрАТ «Волиньхолдинг» переважають оборотні засоби, що займають 65% усіх активів. Це позитивно впливає на фінансову стійкість підприємства, адже основні активи є більш мобільними та ліквідними. У складі пасивів переважає власний капітал, частка якого становила за 2020 рік 78,82%. Зменшення частки власного капіталу за 2020 рік порівняно із 2018-2019 роками відбулося за рахунок зростання частки позикового капіталу, а саме поточних зобов'язань. Показники рентабельності діяльності мали стійку тенденцію до зниження за 2017-2020 роки, що пов'язано із зниженням показника чистого прибутку та зростанням обсягів ресурсів, ефективність використання яких досліджується;

- у зв'язку із скороченням виробничої діяльності за 2018 рік значно змінилась структура активів ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК), зокрема у власності підприємства все ще залишаються основні засоби, що здаються в оренду, а

ось оборотні активи стали значно меншими. За 2017-2020 роки підприємство отримувало чисті збитки як підсумковий результат діяльності, що свідчить про неефективне управління підприємством, його виробничою, реалізаційною та фінансовою діяльністю, що призвело до необхідності скорочення виробництва та передачі в оренду цілісного виробничого комплексу.

Проведено дослідження фінансової стійкості за абсолютними та відносними показниками показало, що ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг» мали стійкий фінансовий стан за 2017-2020 роки. Це означає, що операційна діяльність фінансується за рахунок нормальних джерел фінансування запасів, до яких належать: власні оборотні кошти; непрострочені банківські кредити, отримані для фінансування запасів, а також непрострочена кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги. При цьому підприємства мають нормальну ліквідність і платоспроможність, а також достатню рентабельність операційної діяльності.

Натомість, ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) має кризовий тип фінансової стійкості. Кризовий тип означає такий стан фінансової стійкості, за якого підприємство знаходиться на межі банкрутства, з причини того, що грошові кошти, короткострокові фінансові вкладення, дебіторська заборгованість організації та інші оборотні активи не покривають навіть його кредиторської заборгованості та інших короткострокових пасивів.

Загалом, можна стверджувати, що фінансовий стан ПрАТ «Луцьк Фузд» є стабільним і показники фінансової стійкості мають тенденцію до зростання. Слід відмітити, що в цьому є велика заслуга фінансових менеджерів компанії, адже в останні роки економіка України переживає економічну кризу і підтримання фінансової стійкості підприємства з одночасним покращенням результатів діяльності потребує значних зусиль з боку фінансової служби та керівництва підприємства.

Отже, ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг», на відміну від ПрАТ «Львівський жировий комбінат» ефективно здійснюють фінансового-господарську діяльність, розширюючи виробництво, вкладаючи чистий прибуток, що залишається

в розпорядженні підприємства у його розвиток, нарощуючи фінансові ресурси та забезпечують при цьому нормальну фінансову стійкість.

Розраховані показники рентабельності використання капіталу та ресурсів ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг», свідчать про ефективне управління фінансовими ресурсами та активами, а отже у фінансовою стійкістю. Керівництво цих підприємств використовує прогресивні методи управління активами, модернізує виробництво, вдосконалює технологію виготовлення та реалізації продукції, контролює оптимальність структури активів та капіталу.

Значна мінливість зовнішнього середовища та вплив внутрішніх факторів визначає необхідність подальших досліджень зміни фінансової стійкості під впливом цих факторів та пошук методів прогнозування таких змін. Одним із методів прогнозування є побудова економіко-математичної моделі прогнозування фінансової стійкості підприємств.

Економетрична модель дає змогу виявляти особливості функціонування об'єкта дослідження і передбачати зміну його у майбутньому відповідно до зміни параметрів. Результати кореляційно-регресійного аналізу використовують для обґрунтування управлінських рішень, що стосуються прогнозування та планування у перспективі.

Було побудовано економетричну модель залежності фінансової стійкості від зміни власного капіталу на основі коефіцієнта фінансової незалежності для кожного із підприємств: ПрАТ «Луцьк Фузд», ПрАТ «Волиньхолдинг» та ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК). Результати прогнозування показали високу залежність коефіцієнта фінансової стійкості від зміни власного капіталу тільки для ПрАТ «Луцьк Фузд», для інших підприємств необхідно будувати більш складну багатофакторну модель залежності коефіцієнта автономії від різних факторів впливу на фінансову стійкість.

Також було запропоновано напрямки покращення системи управління фінансовою стійкістю підприємств, що полягала в удосконаленні системи управління через фінансове планування та прогнозування.

Наостанок, запропоновано низку практичних заходів зі зміцнення фінансового стану підприємств у розрізі цілей управління фінансовою стійкістю та зважаючи на початковий фінансовий стан трьох підприємств. Зокрема, визначено, що ПрАТ «Луцьк Фузд» та ПрАТ «Волиньхолдинг» має вдосконалювати методи оперативного реагування на погіршення фінансового стану зокрема запропоновано ряд заходів із скорочення дебіторської заборгованості як інструменту економії оборотних активів та оптимізації напрямків використання фінансових ресурсів. Для ПрАТ «Львівський жировий комбінат» (ЛЖК) було запропоновано кроки із антикризового управління фінансовим станом підприємства, зокрема запропоновано заходи із економії витрат, приросту фінансових ресурсів та загального покращення ефективності управління платоспроможністю.

Таким чином, проведений аналіз фінансової стійкості та пошук шляхів її покращення дозволить підприємствам заздалегідь виявити слабкі сторони у фінансово-господарській діяльності та попередити їх негативний вплив. Також це дозволяє так оптимізувати структуру капіталу, щоб підприємство максимально використовувало свої внутрішні фінансові ресурси, а зовнішні ресурси були дешевими та доступними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрютіна М. С. Экспресс-анализ финансовой отчетности: методическое пособие. Москва: Издательство «Дело и Сервис», 2015. – 256 с.
2. Авдющенко А.С. Обґрунтування можливості використання агрегованого показника для оцінки економічного стану підприємства. Науковий вісник НГУ. URL: <http://www.nbu.gov.ua> (Дата перегляду 18.09.2021).
3. Алексеева А.И. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности. Москва: Финансы и статистика, 2017. – 672 с.
4. Андрійчук В.Г. Теоретико-методологічне обґрунтування ефективності виробництва. Економіка АПК. 2018. № 5. С. 52 – 63
5. Базілінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 328 с
5. Балакин М.Ф. Методические аспекты финансовой устойчивости URL: <http://www.uecs.ru/ekonomicheskijanaliz/item/1866-2012-12-24-12-09-57> (Дата перегляду 12.09.2021).
6. Барановська О.М. Аналіз фінансового стану як інструмент запобігання кризі та виведення підприємства з неї. Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vrabia/2018_12/stat/UDK%20334.htm.pdf (Дата перегляду 12.09.2021).
7. Балабанова Л.В. Стратегічне маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємств. – 2006. – 448 с.
8. Білик М.Д., Білик Т.О. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування. Монографія. Київ: ТОВ «ПанГот», 206. 280 с.
9. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента : учебник / И.А. Бланк; 3-е изд., перераб. и доп. –2012. – 656 с.
10. Варналій З.С. Проблеми забезпечення фінансової стійкості суб'єктів малого та середнього бізнесу – URL : www.ya.org.ua/brochure/2009/001/000.htm. (Дата перегляду 01.10.2021).

11. Власова Н. О. Формування оптимальної структури капіталу в підприємствах роздрібною торгівлі: монографія. – 2006. – 160 с.
12. Гайдар С. М. Коефіцієнтний підхід до оцінки фінансової стійкості підприємств торгівлі .2009. – №27. – С. 443-449.
13. Геращенко І.О. Напрямки підвищення ефективності управління фінансовою стійкістю на підприємстві. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки)*. 2018. № 20(1966). С. 65–68.
14. Голикова Е.И. Факторинг. Актуальные вопросы права, учета и налогообложения: учебное. – М.: Вершина, 2011. – 240 с.
15. Гонта О., Кальченко О. Фінансове планування на підприємствах реального сектору економіки. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2017. № 4(12). С. 128–133.
16. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: від 16.01.2003 № 436-IV : станом на 08.12.2016 р. / Законодавство України: – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. (Дата перегляду 12.10.2021).
17. Грицай О.І., Станасюк Н.С. Управління дебіторською заборгованістю підприємства в контексті її обліково-аналітичного забезпечення. – 2018. – №15. – С. 825-832
18. Гук О.В. Антикризове управління як спосіб запобігання банкрутству підприємства. *Економіка:реалії часу*. 2015. №6(22). С. 193-198
19. Гарасюк О. А., Богачевська К. В. Удосконалення поняття управління фінансовою стійкістю. *Економіка і регіон*. 2012. № 3(34). С. 228-232.
20. Доля В.В., Косарева І.П. Фінансове планування та прогнозування як основа фінансової стійкості підприємства. *Гроші, фінанси і кредит*. 2019. Випуск 3(14). с. 382-386.
21. Забродський М.С. Теорія фінансової стійкості підприємства : монографія / М.С. Заюкова. – Вінниця : Вид-во «Універсум», 2009. – 155 с.

22. Єлєцьких С. Я. Удосконалення процесу управління фінансово стійким розвитком промислового підприємства. *Економіка промисловості*. 2012. № 3-4(59-60). С. 74-80.
23. Кривицька О.Р. Планування прибутку підприємства при визначенні стратегії його розвитку . – 2005. – № 3. – С. 138-143.
24. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. - 2000. – 378 с.
25. Костирко Л.А. Діагностика фінансово-економічної стійкості підприємства: Монографія . – 2018. – 336 с.
26. Кочетков В. М. Забезпечення фінансової стійкості сучасного комерційного банку: теоретико-методологічні аспекти : монографія. – 2012. – 256 с.
27. Кужелюк А.В., Маркус О.В. Економіко-математичне моделювання як інструмент прогнозування фінансової стійкості підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. – С. 681-684
28. Кудлак В.Я. Фінансове планування та прогнозування: курс лекцій. Тернопіль : ТНТУ, 2016. 94 с.
29. Мамонтова Н.А. Фінансова стійкість акціонерних підприємств і методи її забезпечення (на прикладі підприємств харчової промисловості). – 2001. – 17 с.
30. Мішина С.В. Організаційно-економічний механізм управління фінансовими ресурсами на підприємстві. – 2006. – 176 с.
31. Муза І.М. Проблеми розвитку фінансової стійкості підприємства в сучасній економіці. URL: <http://www.rusnauka.com> (Дата перегляду 28.08.2021).
32. Офіційний сайт ПрАТ «Луцьк Фузд». – URL: <https://runa.ua/uk/> (Дата перегляду 20.07.2021).
33. Офіційний сайт ПрАТ «Волиньхолдинг». – URL: <https://www.nestle.ua/jobs/vacancy/volyn-holding> (Дата перегляду 21.07.2021).
34. Офіційний сайт ПрАТ "Львівський жировий комбінат" (ЛЖК) – URL: <https://www.lgk.com.ua/> (Дата перегляду 22.07.2021).

35. Панасюк М.А., Бойко О.О. Фінансове планування діяльності сучасного підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2016. № 2. С. 318–322.
36. Пастухова В.В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність. - 2002. – 302 с.
37. Поддєрьогін А.М. Фінансова стійкість підприємств у економіці України: монографія / А.М. Поддєрьогін, Л.Ю. Наумова. – К. : КНЕУ, 2011. – 184 с.
38. Пономаренко В.С. Механізм управління підприємством: стратегічний аспект. – 2002. – 252 с.
39. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (Дата перегляду 06.10.2021).
40. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2343-12> (Дата перегляду 06.10.2021).
41. Поляк Л.М. Механізм формування та використання управлінського потенціалу на підприємствах машинобудування . – 2009. – № 7. – С. 138-145.
42. Равенков А. Фінансове планування на підприємстві. *Проблеми теорії та практики управління*. 2010. № 4. С. 72–78.
43. Рогоза М.Є. ,Вергал К.Ю. Стратегічний інноваційний розвиток підприємств: моделі та механізми: монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2017. 136 с.
44. Рибак О.М., Комісарова П.О. Стратегія фінансової стійкості в умовах посткризових явищ. URL: <http://www.mn.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/viewFile/.../2519> (Дата перегляду 27.09.2021).
45. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. – Минск: Новое знание, 2002. – 704 с.
46. Тешева Л.В., Хохлов М.П., Петрова І.М. Роль фінансового планування у сучасних умовах господарювання. *Економіка та управління підприємствами*. 2018. № 23. С. 314–320.

47. Тищенко О.М. Норік Л.О. Моделювання оцінки та прогнозування фінансової стійкості підприємства. URL: http://vlp.com.ua/files/59_2.pdf (Дата перегляду 14.10.2021)
48. Федорук О.В. Особливості та проблеми розробки методичних підходів щодо діагностики імовірності банкрутства підприємств. – URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2011_1/126.pdf. (Дата перегляду 26.09.2021)
49. Финансовый менеджмент : теория и практика / Под ред. Е.С. Стояновой. – 6-е изд. – Москва : Перспектива, 2010. – 656 с.
50. Финансы. Денежное обращение. Кредит / Под ред. проф. Г.Б. Поляка. – Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 512 с.
51. Філонич О.М. Управління фінансовою стійкістю підприємства. –2014. – № 1(32). – С. 199-202.
52. Бенедик Ю.Ю. Науково-методичні підходи визначення показників фінансової стійкості суб'єктів непідприємницької (підприємницької) діяльності – URL: <https://eprints.oa.edu.ua/919/1/naukovo-metodychni.pdf> (Дата перегляду 25.10.2021)
53. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: Навч. Посібник Ю.С. Цал-Цалко. – К.: ЦУЛ, 2002. – 359 с.
54. Чернодубова Е.В. Інструменти адаптивного фінансового механізму забезпечення прибутковості підприємств. – 2013. – №3. – С. 44-49.
55. Шальгіна Л.М. Лeverидж підприємств : сутність, види та складові елементи. – 2012. – № 4 (33). – С. 216-222.
56. Шандова Н.В. Розробка механізму управління стійким розвитком підприємств машинобудування. – 2007. – № 2. – С. 101-105.
57. Шеремет А.Д. Методика фінансового аналіза : учебное пособие / А.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулин. – 2008. – 419 с.
58. Шморгун Н.П. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Н.П. Шморгун, І.В. Головка. –2006. – 528 с.
59. Штембуляк Д.О. Фінансова стійкість підприємства в умовах ринкової турбулентності. – 2010. – № 1. – С. 119-123.

60. Щербань О.Д. Види та методи фінансового планування на підприємстві. *Молодий вчений*. 2017. № 6(46). С. 530–534.
61. Яловий Г.К. Концептуальні підходи до визначення фінансової стійкості підприємства. – 2008, вип. 18.5 – С. 115-124.
62. Ячменева В. М. Концепция экономической устойчивости предприятий / В. М. Ячменева // Культура народов Причерноморья. 2005. – № 74. – Т.1. – С. 94-97.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Підприємство

Приватне акціонерне товариство "Луцьк
Фудз"

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2019 р.

Форма №1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	20	34
первісна вартість	1001	640	680
накопичена амортизація	1002	(620)	(646)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	43	278
Основні засоби	1010	33 698	39 444
первісна вартість	1011	63 554	72 645
Знос	1012	(29 856)	(33 201)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
Знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних Фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	33 761	39 756

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	27 272	33 934
Виробничі запаси	1101	16 032	17 812
Незавершене виробництво	1102	243	444
Готова продукція	1103	10 997	15 678
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, Послуги	1125	51 549	56 038
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	0	0
з бюджетом	1135	1 421	608
у тому числі з податку на прибуток	1136	104	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6 619	5 811
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	692	105
Готівка	1166	2	10
Рахунки в банках	1167	690	95
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	6	13
Усього за розділом II	1195	87 559	96 509
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200	0	0
	1300	121 320	136 265

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16 000	16 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	1 248	1 248
Емісійний дохід	1411	1 007	1 007
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	11	11
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	26 528	51 092
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	43 787	68 351

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	17 662	11 847
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	17 662	11 847
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	4 304	4 430
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	13 428	14 425
товари, роботи, послуги	1615	26 120	23 506
розрахунками з бюджетом	1620	302	3 395
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	2 957
розрахунками зі страхування	1625	318	428
розрахунками з оплати праці	1630	1 229	1 636
одержаними авансами	1635	0	0
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	2 371	3 284
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	11 799	4 963
Усього за розділом III	1695	59 871	56 067
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	121 320	136 265

Примітки: д/в

Керівник

Шамрай Олександр Вікторович

Головний бухгалтер

Посацька Марія Василівна

**Звіт про фінансові
результати(Звіт про
сукупний дохід)**

за 2019 рік

Форма

№2

КОДИ

01.01.2020

00377163

I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	332 445	304 713
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених Премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(243 170)	(219 046)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
Прибуток	2090	89 275	85 667
Збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	29 484	23 779
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від Оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(15 881)	(13 537)
Витрати на збут	2150	(40 157)	(41 319)
Інші операційні витрати	2180	(26 576)	(25 625)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	36 145	28 965
Збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	160	59

Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(6 290)	(8 327)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	2290	30 015	20 697
Збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-5 451	-3 764
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після Оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток	2350	24 564	16 933
Збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних Підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним Доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	24 564	16 933

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	207 122	185 154
Витрати на оплату праці	2505	38 893	29 995
Відрахування на соціальні заходи	2510	7 588	5 854
Амортизація	2515	4 682	3 712
Інші операційні витрати	2520	71 412	72 195
Разом	2550	329 697	296 910

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	64 000 000	64 000 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	64 000 000	64 000 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,383810	0,264580

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту Акцію	2615	0,383810	0,264580
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Примітки: д/в

Керівник

Шамрай Олександр Вікторович

Головний бухгалтер

Посацька Марія Василівна

Баланс(Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2020 р.

Форма №1

			Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	34	9	
первісна вартість	1001	680	680	
накопичена амортизація	1002	(646)	(671)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	278	24	
Основні засоби	1010	39 444	43 760	
первісна вартість	1011	72 645	78 373	
Знос	1012	(33 201)	(34 613)	
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0	
первісна вартість	1016	0	0	
Знос	1017	(0)	(0)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	
Гудвіл	1050	0	0	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	
Інші необоротні активи	1090	0	0	
Усього за розділом I	1095	39 756	43 793	

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	33 934	34 934
Виробничі запаси	1101	17 812	17 715
Незавершене виробництво	1102	444	401
Готова продукція	1103	15 678	16 818
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	56 038	62 996
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	0	0
з бюджетом	1135	608	395
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 811	15 961
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	105	420
Готівка	1166	10	14
Рахунки в банках	1167	95	406
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	13	1
Усього за розділом II	1195	96 509	114 707
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	136 265	158 500

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16 000	16 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	1 248	1 248
Емісійний дохід	1411	1 007	1 007
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	11	11
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	51 092	79 235
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	68 351	96 494

Звіт про фінансові результати(Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	Код за ДКУД	
		За звітний період	1801003 За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	362 391	332 445
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(248 635)	(243 170)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
Прибуток	2090	113 756	89 275
Збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	20 210	29 484
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(17 456)	(15 881)
Витрати на збут	2150	(62 283)	(40 157)
Інші операційні витрати	2180	(16 992)	(26 576)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток	2190	37 235	36 145
Збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1 172	160

Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(3 970)	(6 290)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток	2290	34 437	30 015
Збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-6 294	-5 451
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток	2350	28 143	24 564
Збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	28 143	24 564

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	202 740	207 122
Витрати на оплату праці	2505	47 101	38 893
Відрахування на соціальні заходи	2510	9 144	7 588
Амортизація	2515	5 904	4 682
Інші операційні витрати	2520	79 901	71 412
Разом	2550	344 790	329 697

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	64 000 000	64 000 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	64 000 000	64 000 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,439730	0,383810

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,439730	0,383810
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Примітки: д/в

Керівник

Шамрай Олександр Вікторович

Головний бухгалтер

Посацька Марія Василівна

ДОДАТОК Б

Підприємство: Приватне Акціонерне Товариство «Волиньхолдінг»	Дата (рік, місяць, число)	2019 12 31
Територія: Волинська область, Луцький район, смт. Торчин	за ЄДРПОУ	20134889
Організаційно-правова форма господарювання: Акціонерне Товариство	за КОАТУУ	0722855400
Вид економічної діяльності: Виробництво прянощів і приправ	за КОПФГ	230
Середня кількість працівників: 645	за КВЕД	10.84
Адреса: 45612 УКРАЇНА, Волинська область, Луцький район, смт. Торчин, вул. Івана Франка, 4		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	Примітка	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року	1 січня 2018 року
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	1000		1	9	26
первісна вартість	1001		1 241	1 242	1 298
накопичена амортизація	1002		1 240	1 233	1 272
Незвершені капітальні інвестиції	1005	8	8 292	18 424	12 691
Основні засоби	1010	8	233 597	237 303	197 022
первісна вартість	1011	8	407 844	399 822	342 497
знос	1012	8	174 247	162 519	145 475
Інвестиційна нерухомість	1015	8	56 311	45 782	47 519
первісна вартість	1016	8	77 812	60 797	60 797
знос	1017	8	21 501	15 015	13 278
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030				
інші фінансові інвестиції	1035		-	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	18	1 277	-	-
Інші необоротні активи	1090		-	-	-
Усього за розділом I	1095		299 478	301 518	257 258
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	10	66 565	76 713	83 836
виробничі запаси	1101		62 294	70 346	79 184
незавершене виробництво	1102		47	848	908
готова продукція	1103		4 224	5 519	3 744
товари	1104		-	-	-
Поточні біологічні активи	1110		-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	11	430 642	238 510	214 157
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
за виданими авансами	1130	12	34 784	49 346	38 050
з бюджетом	1135	12	14 720	23 080	18 638
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	11	68	258	21

Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	13	3 053	9 112	2 563
готівка	1166		-	-	-
рахунки в банках	1167		3 053	9 112	2 563
Витрати майбутніх періодів	1170	14	4	6	65
Інші оборотні активи	1190	14	-	-	-
Усього за розділом II	1195		549 836	397 025	357 330
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-	-
Баланс	1300		849 314	698 543	614 588

Пасив	Код рядка	Примітка	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року	1 січня 2018 року
1	2	3	4	5	6
I. Власний капітал					
Зареєстрований капітал	1400	15	100	100	100
Капітал у дооцінках	1405		-	-	-
Додатковий капітал	1410	15	49 907	-	-
Резервний капітал	1415		25	25	25
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		657 629	565 453	463 242
Неоплачений капітал	1425		-	-	-
Вилучений капітал	1430		-	(10)	(10)
Усього за розділом I	1495		707 661	565 568	463 357
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515		-	-	-
Довгострокові забезпечення	1520		-	-	-
Цільове фінансування	1525		-	-	-
Усього за розділом II	1595		-	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600		-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:					
довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-	-
товари, роботи, послуги	1615	16	129 801	122 782	144 901
розрахунками з бюджетом	1620	16	1 544	6 415	2 684
у тому числі з податку на прибуток	1621	16	1 544	6 415	2 684
розрахунками зі страхування	1625		-	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	16	215	444	100
за одержаними авансами	1635	16	3	7	10
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	16	2	2	2
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		1	-	1
Поточні забезпечення	1660		-	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	16	10 087	3 325	3 533
Усього за розділом III	1695		141 653	132 975	151 231
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-	-
Баланс	1900		849 314	698 543	614 588

Керівник

Головний бухгалтер

Т.А. Павлішук

Л.О. Темірівська

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Підприємство:

Дата (рік місяць число)
за ЄДРПОУ

2019 | 12 | 31

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19	1 306 397	1 349 367
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	20	(1 167 579)	(1 209 321)
Валовий:				
прибуток	2090		138 818	140 046
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	24	28 759	21 408
Адміністративні витрати	2130	21	(27 870)	(19 154)
Витрати на збут	2150	22	(5 316)	(4 764)
Інші операційні витрати	2180	23	(19 065)	(13 007)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		115 326	124 529
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220		-	-
Інші доходи	2240		-	-
Фінансові витрати	2250		-	-
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	25	(2 335)	-
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		112 991	124 529
збиток	2295		-	-
(Витрати) дохід з податку на прибуток	2300	18	(20 815)	(22 318)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		92 176	102 211
збиток	2355		-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		92 176	102 211

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Матеріальні витрати	2500		1 027 724	1 086 992
Витрати на оплату праці	2505		92 017	80 556
Відрахування на соціальні заходи	2510		18 413	16 524
Амортизація	2515		23 506	20 287
Інші операційні витрати	2520		61 335	40 123
Разом	2550		1 222 995	1 244 482

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Керівник

Т.А. Ткачук

Головний бухгалтер

Л.О. Ткачовська

Підприємство: Приватне Акціонерне Товариство «Волиньхолдінг»	Дата (рік, місяць, число)	2019 12 31
Територія: Волинська область, Луцький район, смт. Торчин	за ЄДРПОУ	20134889
Організаційно-правова форма господарювання: Акціонерне Товариство	за КОАТУУ	0722855400
Вид економічної діяльності: Виробництво прянощів і приправ	за КОПФГ	230
Середня кількість працівників: 645	за КВЕД	10.84
Адреса: 45612 УКРАЇНА, Волинська область, Луцький район, смт. Торчин, вул. Івана Франка, 4		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2020 року

Актив	Код рядка	Примітка	31 грудня 2019 року	31 грудня 2020 року
1	2	3	5	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000		1	48
первісна вартість	1001		1 241	1 323
накопичена амортизація	1002		1 240	1 275
Незавершені капітальні інвестиції	1005	7	8 292	45 007
Основні засоби	1010	7	233 597	254 477
первісна вартість	1011	7	407 844	448 723
знос	1012	7	174 247	194 246
Інвестиційна нерухомість	1015	7	56 311	54 088
первісна вартість	1016	7	77 812	77 812
знос	1017	7	21 501	23 724
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	17	1 277	2 521
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		299 478	356 141
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	8	66 565	86 430
виробничі запаси	1101		62 294	83 063
незавершене виробництво	1102		47	36
готова продукція	1103		4 224	3 331
товари	1104		-	-
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9	430 642	469 719
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	12	34 784	47 012
з бюджетом	1135	12	14 720	31 852
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9	68	41
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10	3 053	9 737
готівка	1166		-	-
рахунки в банках	1167		3 053	9 737
Витрати майбутніх періодів	1170	11	4	691
Інші оборотні активи	1190	11	-	57
Усього за розділом II	1195		549 836	645 539
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-
Баланс	1300		849 314	1 001 680

Пасив	Код рядка	Примітка	31 грудня 2019 року	31 грудня 2020 року
1	2	3	5	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	12	100	100
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410	12	49 907	49 907
Резервний капітал	1415		25	25
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		652 247	739 457
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		702 279	789 489
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	13	4 290	9 288
Довгострокові забезпечення	1520		-	-
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		4 290	9 288
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	14	129 865	180 771
розрахунками з бюджетом	1620	14	1 544	2 683
у тому числі з податку на прибуток	1621	14	1 544	2 674
розрахунками зі страхування	1625		-	-
розрахунками з оплати праці	1630	14	215	238
за одержаними авансами	1635	14	3	2
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		2	2
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		1	7
Поточні забезпечення	1660		1 028	1 684
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	15	10 087	17 516
Усього за розділом III	1695		142 745	202 903
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
Баланс	1700			
	1900		849 314	1 001 680

Керівник

Головний бухгалтер

Т.А. Гавришук

Л.О. Теміровська

Підприємство:

Дата (рік місяць число)
за ЄДРПОУ

2020 | 12 | 31

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття 1	Код рядка 2	Примітка 3	За звітний період 4	За аналогічний період попереднього року 5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	18	1 408 750	1 306 397
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	19	(1 276 556)	(1 167 579)
Валовий:				
прибуток	2090		132 194	138 818
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	23	34 295	28 759
Адміністративні витрати	2130	20	(32 787)	(27 870)
Витрати на збут	2150	21	(6 191)	(5 316)
Інші операційні витрати	2180	22	(14 809)	(19 065)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		112 702	115 326
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220		-	-
Інші доходи	2240		-	-
Фінансові витрати	2250	24	(948)	-
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	24	(10)	(2 335)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		111 744	112 991
збиток	2295		-	-
(Витрати) дохід з податку на прибуток	2300	17	(21 544)	(20 815)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		90 200	92 176
збиток	2355		-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття 1	Код рядка 2	Примітка 3	За звітний період 4	За аналогічний період попереднього року 5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		(3 646)	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		(3 646)	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		656	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		(2 990)	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		87 210	92 176

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття 1	Код рядка 2	Примітка 3	За звітний період 4	За аналогічний період попереднього року 5
Матеріальні витрати	2500		1 120 645	1 027 724
Витрати на оплату праці	2505		99 096	92 017
Відрахування на соціальні заходи	2510		20 264	18 413
Амортизація	2515		29 062	23 506
Інші операційні витрати	2520		61 276	61 335
Разом	2550		1 330 343	1 222 995

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті 1	Код рядка 2	Примітка 3	За звітний період 4	За аналогічний період попереднього року 5
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Керівник

T. A. Kasirna

Головний бухгалтер

L. O. Temirovsk

ДОДАТОК В

Додаток В
до Покладального коштовання (стандарту)
бухгалтерського обліку І "Звітність власної діяльності"

Підприємство	Приватне Акціонерне Товариство "Львівський жиркомбінат"	Дата (рік, місяць, число)	КОДІДІ	
Територія	Львівська	за ЄДРПОУ	2019	01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОАТУУ	00333508	
Вид економічної діяльності	Виробництво маргарину і подібних харчових жирів	за КОСМД	4610136300	
Середня кількість працівників	4	за КВЕД	120	
Адреса, телефон	вулиця Героївцвєла, буд. 132, м. Львів, Львівська обл., 79015		10.42	
Одиниці виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		24.10.201		
Складено (робити позначку "x" у відповідній клітинці):				
за поданнями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності				V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Бюл. за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код р/к	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	73	52
первісна вартість	1001	179	164
накопичена амортизація	1002	106	112
Незакінчені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	139 538	145 817
первісна вартість	1011	382 022	393 601
знос	1012	242 484	247 784
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	139 611	145 869
II. Оборотні активи			
Залишки	1100	1 053	1
Виробничі залишки	1101	1 053	1
Незакінчене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити переказування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товарами, роботами, послугами	1125	89 369	1 354
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	18 051	142
з бюджетом	1135	4 289	2 183
у тому числі з податку на прибуток	1136	315	300
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	29 578	18 268
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	325	223
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	325	223
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Чиста переотрахована у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах на випадок вилітат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	142 665	22 171
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	282 276	168 040

Пастя	Код ра. п. с. а.	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (найвищий) капітал	1400	63 735	63 735
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	91 989	89 857
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	1 855	1 855
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(118 084)	(115 326)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	39 495	40 121
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	56 698	25 678
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на випадок джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	56 698	25 678
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	150 427	69 726
розрахунками з бюджетом	1620	3 062	29
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	9	6
Поточна кредиторська зобов'язаність за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність зі внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська зобов'язаність за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	32 585	32 482
Усього за розділом III	1695	186 083	102 241
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста партія акцій недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	282 276	168 040

Керівник

Головний бухгалтер

Роговий Юрій Олексійович

Українець Катерина Іванівна

Г. Підприємство в пор. згідно з постановою Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Приватне Акціонерне Товариство "Львівський жиркомбінат" за С/ДРГОУ
(повномовного)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2019	01	01
00333598		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	11 121	75 386
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 960)	(58 107)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валювний:			
прибуток	2090	7 161	17 279
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	2 134	22 424
<i>у тому числі:</i>	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(2 059)	(8 522)
Витрати на збут	2150	(575)	(1 792)
Інші операційні витрати	2180	(6 031)	(30 953)
<i>у тому числі:</i>	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	630	-
збиток	2195	(-)	(1 564)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
<i>у тому числі:</i>	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	630	-
збиток	2295	(-)	(1 564)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	630	-
збиток	2355	(-)	(1 564)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	2 128	2 337
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	2 128	2 337
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	2 128	2 337
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 758	773

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	244	39 216
Витрати на оплату праці	2505	103	16 795
Відрахування на соціальні заходи	2510	23	3 569
Амортизація	2515	6 801	7 211
Інші операційні витрати	2520	601	3 333
Разом	2550	7 772	70 124

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	22601174	22601174
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	22601174	22601174
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,02787	(0,06920)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,02787	(0,06920)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Роговий Юрій Олександрович

Головний бухгалтер

Українська Катерина Іванівна

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на "31" грудня 2020 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	25	36
первісна вартість	1001	97	116
накопичена амортизація	1002	72	80
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1305	1020
Основні засоби	1010	144482	141528
первісна вартість	1011	395096	395948
Знос	1012	250614	254420
Інвестиційна нерухомість	1015	--	--
Довгострокові біологічні активи	1020	--	--
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	--	--
інші фінансові інвестиції	1035	--	--
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	--	--
Відстрочені податкові активи	1045	--	--
Інші необоротні активи	1090	--	--
Усього за розділом I	1095	145812	142584
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	259	194
Виробничі запаси	1101	259	194
Поточні біологічні активи	1110	--	--
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	--	1882
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	35	35
з бюджетом	1135	2478	2084
у тому числі з податку на прибуток	1136	300	300
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4274	1320
Поточні фінансові інвестиції	1160	--	--
Гроші та їх еквіваленти	1165	399	19
Рахунки в банках	1167	399	19
Витрати майбутніх періодів	1170	--	--
Інші оборотні активи	1190	3	3
Усього за розділом II	1195	7448	5537
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	--	--
Баланс	1300	153260	148121

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	63735	63735
Капітал у дооцінках	1405	87820	85959
Додатковий капітал	1410	--	--
Резервний капітал	1415	1855	1855
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-122015	-124000
Неоплачений капітал	1425	--	--
Вилучений капітал	1430	--	--
Усього за розділом I	1495	31395	27549
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	--	--
Довгострокові кредити банків	1510	--	--
Інші довгострокові зобов'язання	1515	--	--
Довгострокові забезпечення	1520	--	--
Цільове фінансування	1525	--	--
Усього за розділом II	1595	--	--
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	--	--
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	--	--
товари, роботи, послуги	1615	68806	65413
розрахунками з бюджетом	1620	114	81
у тому числі з податку на прибуток	1621	--	--
розрахунками зі страхування	1625	--	1
розрахунками з оплати праці	1630	6	3
Поточні забезпечення	1660	--	4
Доходи майбутніх періодів	1665	--	--
Інші поточні зобов'язання	1690	52939	55070
Усього за розділом III	1695	121865	120572
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	--	--
Баланс	1900	153260	148121

д/в

Голова правління

(підпис)

Роговий Юрій Олексійович

Головний бухгалтер

(підпис)

Ярема Ірина Степанівна

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
"ЛЬВІВСЬКИЙ ЖИРКОМБІНАТ"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2021	01	01
00333598		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	11223	11250
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(9493)	(5045)
Валовий: прибуток	2090	1730	6205
збиток	2095	(--)	(--)
Інші операційні доходи	2120	1835	18580
Адміністративні витрати	2130	(1931)	(2511)
Витрати на збут	2150	(576)	(1020)
Інші операційні витрати	2180	(4771)	(4734)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	--	16520
збиток	2195	(3713)	(--)
Дохід від участі в капіталі	2200	--	--
Інші фінансові доходи	2220	--	--
Інші доходи	2240	5	5
Фінансові витрати	2250	(--)	(--)
Втрати від участі в капіталі	2255	(--)	(--)
Інші витрати	2270	(83)	(25245)
Фінансовий результат до оподаткування: Прибуток	2290	--	--
Збиток	2295	(3791)	(8720)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	--	--
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	--	--
збиток	2355	(3791)	(8720)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	--	2128
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	--	--
Накопичені курсові різниці	2410	--	--
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	--	--
Інший сукупний дохід	2445	--	--
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	--	2128
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	--	--
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	--	2128
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-3791	-6592

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	15	--
Витрати на оплату праці	2505	110	96
Відрахування на соціальні заходи	2510	23	28
Амортизація	2515	8076	7787
Інші операційні витрати	2520	5747	2873
Разом	2550	13971	10784

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	22601174	22601174
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	22601174	22601174
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(0.16773460)	(0.38582070)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(0.16773460)	(0.38582070)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--

д/в

Голова правління

(підпис)

Роговий Юрій Олексійович

Головний бухгалтер

(підпис)

Ярема Ірина Степанівна